

Pavel Kovář a jeho stopa oborovým časem

Klíčové slovo: Šedesátiny.

Gymnaziální a vysokoškolská léta

Pavel Kovář (nar. 1. 6. 1952) pochází z Ústí nad Orlicí. Jeho tatínek i oba dědové pracovali na dráze a rodina Kovářových bydlela v historické nádražní budově – v té budově, kterou Pavel o mnoho desítek let později pomáhal zachránit před zbouráním. Když mu bylo deset let, rodina se z Ústí přestěhovala do České Třebové, kde později absolvoval tříletou Střední všeobecně vzdělávací školu. Již od mládí se živě zajímal o literaturu a přírodopis. Významnou roli v Pavlově raném botanickém růstu sehrála jeho středoškolská učitelka biologie M. Pechancová (mimochoodem její zásada „Pijeme, abychom se povznegli, nikoliv abychom upadli“, svědčí o tom, že své studenty vzdělávala komplexně). Učil se též od výborných místních floristů, jakými byli kantoři F. Vrbický z České Třebové a J. Tušla z nedalekých Výprachtic u Lanškrouna. Coby nadaný student se Pavel zajímal mimo jiné o ostřice a floristická práce o nich mu vynesla první odborné uznání v soutěži „Natura Semper Viva“. Práci oponoval F. Procházka a přes některé kritické připomínky ji doporučil do celostátního kola soutěže, kde se Pavel například poprvé potkal se svým vrstevníkem F. Krahulcem. Jako trochu nenápadný mladík se poté také účastnil východočeského botanického dění, které se soustředilo okolo M. Rejmánka a již zmíněného F. Procházky v botanické sekci při Domu pionýrů a mládeže v Hradci Králové. Sem Pavel dojížděl na jarní a podzimní víkendové schůzky a setkával se tu s dalšími budoucími botaniky (mezi jinými to byli F. Krahulec, J. Hadinec, J. Lepš, O. Rauch, I. Suchara), se kterými společně patří do výjimečné a zřejmě neopakovatelné východočeské (geo)botanické generace 60. a 70. let. Tato středoškolská floristická průprava byla nesmírně cenným základem pro Pavlovu pozdější odborný růst. V roce 1970, již jako čerstvý maturant, se na floristickém kurzu Botanické společnosti v Lanškrouně také seznámil s dalším výjimečným východočeským botanikem, E. Hadačem, který jej o pár let později přijal do Ústavu krajinné ekologie ČSAV (ÚKE).

Pětileté studium biologie na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze Pavel absolvoval v letech 1970 až 1975. Bylo to období počátků husákovské normalizace, kdy řada odborně kvalitních pracovníků a pedagogů musela fakultu opustit pro své politické názory. To se nevyhnulo ani katedře botaniky, kterou si Pavel zvolil v rámci své oborové specializace. Personální obsazení katedry včetně oddělení geobotaniky bylo ovlivněno nepřízní těch, kteří za nové situace získali moc. V této situaci bylo zásluhou M. Rejmánka, J. Slavíkové a J. Osbornové-Kosinové, že dokázali geobotanické zaměření udržet a studentům zajistit zajímavá témata diplomových prací, často pod vedením externích školitelů nebo konzultantů. Tímto způsobem se Pavlovi dostalo experimentálně-terénní školy v problematice znečištění prostředí J. Hajdúka a fytoecologicko-ekologických zkušeností ze stran vyhraněných osobností geobotanických „lukařek“ E. Balátové-Tuláčkové a D. Blažkové. Jako své diplomové téma si Pavel zvolil studium luk v nivě středního Polabí, v okrsku silně ovlivněném těžebně průmyslovým komplexem u Chvaletic. V roce 1975 diplomovou práci úspěšně obhájil a o rok později mu byla uznána také za práci rigorózní.

Vzpomínky pamětníků: Na jednom vandru jsme dojeli úzkokolejkou až na konečnou Bruntálska do Osoblahy. Zapomenutý kraj, kde občanská vybavenost zahrnující i pohostinství pokulhává jistě dodnes. Na druhou stranu, na rozdíl od civilizovaných krajin se v čisté Osoblaze proháněla hejna pstruhů a v nás rostl jak hlad, tak lovecký pud. Po nějaké hodině brodění a nahánění do igelítek jsme to postupně vzdali. Jen Pavel šel podle vody a počkal, až se objeví malý přítok. Pak několikrát zalovil pod kameny a bylo vystaráno. Neznáme nikoho jiného, kdo dovede tak jemně vyhmatat pstruhy v potoce, jako právě on.

V Ústavu krajinné ekologie

Po absolutoriu na Přírodovědecké fakultě Pavel nastoupil k E. Hadačovi do Ústavu krajinné ekologie v Průhonicích, kde strávil 10 let. Přestože E. Hadače předcházela pověst kovaného straníka, sehrál tento ve skutečnosti velkorysý a otevřený muž mnohou pozitivní roli (existenčně zachránil řadu erudovaných odborníků před dobovými perzekucemi, angažoval se na poli prohlubujících se environmentálních problémů, jakými byly například stavba nových horských bud v Krkonoších, lanovka na Sněžku, stavba Novomlýnských nádrží). Při terénních výjezdech E. Hadač také zcela otevřeně diskutoval s mladými pracovníky tabuizovaná témata, například o svém učiteli, politickém emigrantovi v Kanadě, V. Krajinovi. Není proto divu, že právě E. Hadač a éra jeho byt' jen krátkého působení ve vedení ÚKE sehrály zásadní roli v Pavlově formování. Navzdory dobovým traumatům a v zásadě vynucenému konci působení v ÚKE vzhledem k vymístění ústavu do akademického biologického centra v Českých Budějovicích, se tato životní etapa stala určujícím obdobím Pavlova dalšího působení ve vědě, byla neocenitelnou školou komunikace mezi obory, a stejně tak i důlnou organizační dovedností.

Jako vstupní úkol při přijímání do ústavu Pavel dostal zpracování vegetace rybníční soustavy v Broumovském výběžku, který byl v té době jedním ze tří modelových výzkumných území ústavu. Vzhledem k pokročilosti vegetační sezóny a nutnosti snímkování ve vodě v období prvních mraziků to nebyla úplně snadná úloha, nicméně vzešla z toho publikace v periodiku Práce a studie. Zpočátku Pavel působil ve skupině zabývající se projekcemi geobotanických map do územního plánování a přípravou podkladů pro tvorbu „Biologických plánů krajiny“, později řadu let pracoval s O. Rauchem a E. Brabcem ve skupině studující atmosférickou depozici polutantů v různých typech vegetace. Výsledkem Pavlovy činnosti v ústavu byla kromě odborných studií také vědecká aspirantura zakončená v roce 1983 obhajobou kandidátské práce na téma povrchové depozice částic v rostlinných porostech.

Z Botanického ústavu ...

V roce 1985, v té době již s rodinou, Pavel přešel do Botanického ústavu ČSAV, do oddělení výzkumu antropofyt. Vedoucí oddělení Z. Kropáč se svým zástupcem K. Kopeckým Pavlovi svěřili vedení pracovní skupiny segetální (synantropní) vegetace pro studium interakcí plodina–plevel. Současně s výsledky základního výzkumu měly být vyústěním činnosti této skupiny také výstupy aplikovatelné v integrované ochraně kulturních plodin. Pavel vytvořil výhledovou koncepci se zahrnutím experimentálního přístupu v maloparcelových pokusech, z čehož každoročně vzešla sada publikačních výstupů. Rozběhla se také spolupráce s podobně orientovanými zahraničními pracovišti, například v německém Halle, ukrajinském Kyjevě nebo egyptské Káhiře.

V té době se objevily tendence připojit Botanický ústav ke skupině již přesídlovaných akademických ústavů do vznikajícího Jihočeského biologického centra ČSAV. Ředitel S. Hejný ustavil dvě pracovní skupiny, starších a mladších vědeckých pracovníků, jejichž zadáním bylo posoudit možné alternativy dalšího vývoje ústavu. Pavla pověřil coby svolavatele druhé skupiny formulováním výstupů. Po zkušenostech z ÚKE a svázání všech pro a proti nebylo možné než prezentovat jasný názor ve prospěch setrvání centrálního pracoviště ústavu v Průhonicích. Pavel mimo jiné k tématu zorganizoval debatu následně publikovanou na stránkách Tvorby (46/1988) s názvem „Laborať v parku“ a spolu s ostatními z mladší generace uveřejnil v tisku sérii textů argumentujících, proč jsou úspěšné tematické skupiny vázány na lokalitu. Pomalu se však blížil listopad roku 1989 a přibýly další důvody, proč se Botanický ústav z Průhonic neodstěhoval.

... do Benátské

Období listopadu 1989 Pavla zastihlo doma na neplacené „otcovské“ dovolené, resp. studijním volnu v souvislosti s narozením dalšího dítěte. V r. 1990 se po nelehkém zvažování rozhodl nevrátit se zpátky do Botanického ústavu. Místo toho nastoupil na katedru botaniky Přírodovědecké fakulty UK, kde působí dodnes. Jako odborný asistent na oddělení geobotaniky se ve spolupráci s rehabilitovanými učiteli z doby normalizace, kteří se na pracoviště vrátili (J. Jeník, J. Kubíková), a s externími kolegy (F. Krahulec, O. Rauch, J. Lepš, K. Prach, I. Suchara a další) podílel na obnově poměrů na mateřské katedře. Současně pro své nové pracoviště pomáhal získávat finanční zdroje v rámci nově zaváděných způsobů financování vědeckých projektů (grantové agentury, zahraniční programy).

Jednou z motivací Pavlova návratu na UK byla aktualizace nabídky odborných předmětů. Podílel se tak na reorganizaci a zavádění nových přednáškových kurzů (Ekosystémy střední Evropy, Teorie nauky o vegetaci, Ekologie krajiny), byl u toho, když se v r. 1992 resuscitoval geobotanický Kurs zimní ekologie. Studenti si Pavla nejspíše nebudou pamatovat jako strhujícího přednášejícího, ostatně sám říká, že nejméně ze všeho by ho kdy napadlo, že se stane učitelem. Jeho parketa spočívá spíše ve výkladu pro menší skupinku posluchačů, kdy se na obou stranách „katedry“ může vytvořit mnohem osobnější atmosféra. Dodnes si vzpomínáme na Pavlovy přednášky z Vegetace, kdy si pro nás mladé adepty geobotaniky připravoval různá „překvapení“, například v podobě „poznávačky“ dřevin podle pupenů jako úvod k lekcím o lesní vegetaci. Také terénní exkurze s Pavlem si posluchači dokázali lépe vychutnat v menším kolektivu, kdy se mohl mimo jiné projevit jeho jemný smysl pro humor.

Vzpomínka pamětníka: Osoby a obsazení – Pavel Kovář a studenti 4. ročníku geobotaniky; místo a čas konání – Liptovské hole, 1900 m n. m., mlha a dešť, zima, ostrý vítr, 24. 7. 1993. Poté, co jsme dorazili k nejjazšímu bodu celodenní exkurze, jsme s úlevou vyslechli slova vedoucího exkurze, prof. Jeníka, že se vracíme do údolí. Když v tom nám vyrazil dech Pavel Kovář, který prohlásil, že na místě ještě zůstanou čtvrtáci, se kterými zápíše fytoocenologický snímek (matně si vybavuji, že den předtím jsme trochu remcali, že se na exkurzích odehrává málo pravé geobotaniky). Všech pět promrzlých nešťastníků jenom zatnulo zuby, ignorovalo škodolibé pohledy ostatních studáků a chystalo se vytýčit snímkovací plochu. Když všichni odešli, Pavel si nás ještě chvíli pohledem vychutnával, načez z batohu vytáhnul láhev Becherovky. Na tykáni.

Od r. 1990 Pavel na katedře botaniky a „sousedním“ Ústavu pro životní prostředí PřF UK vedl 24 diplomových a 8 disertačních prací (z toho dvě disertace byly ještě v Akademii). Na své pracoviště přinesl řadu nových témat, z nichž některá na dlouhou dobu profilovala hlavní zaměření celého geobotanického oddělení. Výraznou stopu v povědomí studentů i kolegů zanechaly „mravenčí projekty“, což byl na geobotanice zřejmě první vážný pokus zabývat se interakcemi rostlin a živočichů (pomineme-li samozřejmě tradiční výzkumy vlivu pastvy). Nutno říci, že to byl pokus úspěšný, sjednocující v daném období oddělení spoluprací na tématu spolu s T. Herbenem a některé z diplomových prací byly dotaženy k úspěšnému publikačnímu výsledku. Doslova ikonickou záležitostí se pak staly výzkumy Pavlovy skupiny na opuštěných odkalištích. Výzkum rudních a struskopopílkových deponií byl realizován multidisciplinárně, tj. zkoumaly se půdní vlastnosti, význam mechorostů v sukcesii, uchycování bylin, mykorhizní vazby, dynamika dřevinného patra a také role různých skupin bezobratlých, samozřejmě včetně mravenců. Pavlovi se podařilo pro takto komplexně pojatý výzkum nadchnout řadu lidí a to se pozitivně odrazilo i na celkové atmosféře geobotanického oddělení.

V r. 1994 se Pavel habilitoval s prací o roli vegetace v ekologii krajiny a krátce poté také po J. Jeníkovi a J. Kubíkové převzal vedení geobotanického oddělení. Za dalších osm let následovala profesorská přednáška na téma „Geobotanika: svět rostlinných interakcí v přirozených a umělých systémech biosféry“. To byl již vedoucím katedry, jejíž řízení převzal po B. Křisovi. Pavlovo funkční období v pozici šéfa katedry (2000–2002) však zkrátila úspěšná kandidatura na děkana fakulty, jejíž řízení převzal pro období 2003–2005. Působení ve funkci děkana jedné z největších a zároveň nejvíce heterogenních fakult UK bylo mimo jiné v r. 2005 provázáno problematickým rozdělováním institucionálního financování vědeckých

pracovišť – tzv. výzkumných záměrů – na období 5–7 let, na něž fakulta málem tvrdě doplátila. Nicméně spojeným úsilím se podařilo u MŠMT do roka zjednat nápravu v jinak koncipovaném novém kole. Také v následující volbě děkana pro období 2006–2008 (resp. 2009) získal Pavel důvěru Akademického senátu fakulty a nastoupil své druhé funkční období. Přestože v krátkém mezičase vstoupil v platnost nový vysokoškolský zákon, který prodloužil děkanské funkční období ze tří na čtyři roky, Pavel ukončil svůj mandát k termínu, na nějž původně kandidoval. I když strávil většinu času koncepční prací, úřadováním a „hašením požárů“ na různých úrovních fungování fakulty, v průběhu celého děkanského období zůstal v kontaktu s realitou života katedry, a stále (byť v omezeném rozsahu) přednášel, vedl studenty a publikoval. Dnes se opět naplno angažuje ve prospěch katedry a geobotaniky, zadává nové diplomové práce (ekologie obnovy), realizuje nové projekty (sledování vegetačních změn opouštěné krajiny v rumunském Banátu) a podílí se na přednáškové a exkurzní výuce.

„Mimoškolní“ aktivity

Pavel věnoval velké úsilí propojení lidí se zájmem o krajinnou ekologii, ať už se jednalo o ryzí vědce nebo o lidi zabývající se krajinou prakticky. Od r. 1989 fungoval v expertních týmech ministrů životního prostředí, výbořech – např. pro biologickou rozmanitost, v meziresortní komisi pro implementaci Evropské úmluvy o krajině, zastupoval předsedu Národního komitétu MAB. Již v r. 1988 spolu s V. Samkem založil krajinně-ekologickou sekci v rámci tehdy ještě Československé botanické společnosti, která byla aktivní několik dalších let. V zahraničí v té době již fungovala Mezinárodní asociace pro krajinnou ekologii (IALE, založena v r. 1982) a tak přirozeným výústěním Pavlových oborových aktivit a zahraničních kontaktů byla v r. 1998 příprava k založení regionální organizace IALE České republiky. V tom roce Pavel uspořádal mezinárodní konferenci v Praze ve spojení s oslavami 650. výročí vzniku Univerzity Karlovy. Podpořilo to formalizovaný vznik české větve IALE v r. 2000 a Pavel byl první funkční období (do r. 2004) jejím předsedou. Dnes po zpřísnění podmínek členství má CZ-IALE přibližně 130 členů, od r. 2008 vydává vlastní vědecký časopis *Journal of Landscape Ecology*, jehož je Pavel zakladatelem, šéfredaktorem, častým autorem recenzí knih z oboru apod.

Nelze alespoň rámcově nezpomenout přesahy mimo ryzí akademickou sféru. Pavel má zcela ojedinělou zásluhu na popularizaci vědy. Je nefalšovaným mistrem psaného slova a nepřekvapí proto, že patří mezi nejpilnější přispěvatele domácích popularizačních periodik, jako je především *Živa*. Za více než 30 let soustavně tvůrčí práce se blíží souhrn jeho článků a recenzí, statí, rozhlasových a televizních vstupů, rozhovorů a textů k jubileím těžko uvěřitelnému počtu 400! Jeho působení v redakční radě *Živy* (od r. 1993 členem a v letech 1997–2008 jako její předseda) je spojené s celou řadou nových impulzů a pozitivních změn, které se mimo jiné projevíly obnovou původního rozsahu ze čtyř na šest čísel ročně. Pavlovým přispěním došlo také k tematickému rozšíření časopisu o experimentálně-biologické obory, zavedla se černobílá příloha, tzv. kulér, publikující aktuality z vědeckého života, recenze a zprávy, začaly se organizovat vernisáže autorů, ilustrátorů a fotografů, a každoročně se v několika kategoriích začaly udělovat ceny *Živy*, jejichž předávání ve vile Lanna se stalo společenskou událostí za účasti předsedy Akademie věd, ředitele nakladatelství Academia nebo děkanů přírodovědeckých fakult. Není překvapením, že za dlouhodobý přínos k popularizaci vědy Pavel v r. 2009 obdržel od předsedy Akademie věd ČR čestnou medaili Vojtěcha Náprstka.

Okrajově si Pavel udržel svého koníčka ze středoškolských let, literární tvorbu. Jako člen porevolučního Klubu spisovatelů-nestraníků (K'89) a Obce spisovatelů příležitostně zabíhá do otázek vědy, etiky a ekobiologických problémů beletristickou formou (např. knihy poezie a prózy Mouchy v síťovce, Dvakrát posunutý jaro, Klíč k rovnováze, Rozhovory se *Živou*, Klíčová slova – 1989, Paměť Ekofilmu, Věda v Čechách po 20 letech). Do kategorie počinů na pomezí vědy a umění patří také Pavlovo účinkování coby prezidenta MFF Ekofilm v letech 2004–2011, tedy v době největší porevoluční slávy festivalu.

S Pavlem se velmi příjemně povídá téměř o čemkoliv, mezi zvláště oblíbená témata však patří jeho pěstitelské a chovatelské záliby. Pavel často překvapí hlubokými znalostmi pěstování ovocných dřevin nebo neovocné jedlboučiny proměnou ze smrkové výsadby za svoji zahradní chatou. Co se týče živočichů, aktivně se dnes věnuje již jen akvaristice, nicméně oblíbené jsou historky o jeho chovu poštovních holubů.

S Pavlovým vztahem ke zvířatům jsou spojeny někdy i nečekané dovednosti, tak v rumunském Banátu (mimo projektové práce) překvapuje místní tým, že jako jeden z mála návštěvníků z Čech je schopen podojit krávu.

Conclusions

Pavel Kovář je ryzím geobotanikem a krajinným ekologem se znalostmi podloženými dlouholetou praxí v terénu. Je výraznou osobností rostlinné ekologie, která v posledních 20 letech ovlivnila směřování řady absolventů pražské geobotaniky. Pavel byl v tomto období iniciátorem a koordinátorem několika velkých vědeckých projektů, které mohl realizovat díky svým dobrým nápadům, přehledu o současném stavu oboru, vytrvalosti a vůli dotahovat věci do konce. To by však nestačilo, kdyby neuměl zaujmout a motivovat kolegy-specialisty, bez jejichž znalostí by byly výsledky výzkumu neúplné, ale hlavně studenty, pro které byla účast na těchto projektech skvělou příležitostí se vyučit řemeslu.

Navenek a na první pohled se Pavel možná nejeví jako osobnost příliš výrazná. Přesto jsou jeho zásluhy o obor a rozvoj pracoviště mnohem větší než zásluhy mnoha dalších, hlasitějších a viditelnějších. Pavel svých cílů dosahuje nenápadným a nekonfliktním způsobem, vždy jedná tolerantně a bez (zjevných) emocí. (Upřímně, podařilo se někomu z vás Pavla někdy pořádně rozčilit?) Vždyť i letos na jaře, když jsme jej překvapili na jeho chatě v Přívratu nad Českou Třebovou, kde jsme se jakoby náhodou postupně začali trousit z houští, Pavel snad ani nehnul brvou. Místo alespoň náznaku údivu nám s tváří pokerového hráče nabídnul místo u ohýnku na zahradě a došel pro pivo a domácí pálenku. Mimochodem, následující oslava jeho narozenin se vydařila.

Milý Pavle, za všechny kolegy a kamarády s přáním všeho dobrého, pevného zdraví a optimismu!

Petr Sklenář, Jaroslav Vojta a Petr Dostál

Poděkování

Autoři mistopřísežně prohlašují, že tento text nevzniknul za podpory žádné z grantových agentur. Výrazně se však na jeho přípravě svými vzpomínkami podíleli pamětníci, jmenovitě František Krahulec, Ota Rauch, Marek Rejmánek a Jirka Hadinec, jim patří velký dík.

Bibliografie od roku 1981

Původní vědecké práce

Práce publikované ve vědeckých časopisech s mezinárodní redakční radou

1981

Brabec E., Kovář P. & Drábková A.: Particle deposition in three vegetation stands: a seasonal change. – Atmos. Environ. 15: 583–587.

Kovář P.: The grassland communities of the southeastern basin of the Labe river. I. Syntaxonomy. – Folia Geobot. Phytotax. 16: 1–43.

Kovář P. & Volkova V. G.: The comparison of two systems of vegetation classification of steppe communities in the Minusinskaja kotlovina basin. – Folia Geobot. Phytotax. 16: 125–132.

1982

Kovář P.: Plant strategies and the crop cultivation strategy in polluted environment (preliminary communication). – Ecology (CSSR) 1: 337–342.

Kovář P., Brabec E. & Holubová J.: Particle deposition in Prague grasslands. – Ecology (CSSR) 1: 251–256.

1983

Kovář P.: The grassland communities of the southeastern basin of the Labe river. 2. Synecology. – Folia Geobot. Phytotax. 18: 161–187.

1987

Kovář P. & Mejstřík V.: Interception and retention of atmospheric particles by stands of alfalfa and maize. – Sci. Total Environ. 65: 215–225.

Kovář P. & Brabec E.: Balance and seasonal trend of particle deposition in stands of grass and maize. – Sci. Total Environ. 65: 227–240.

Kovář P., Brabec E. & Riegerová A.: Size spectra of particulate matter in herbaceous stands. – Sci. Total Environ. 65: 241–246.

1988

Kovář P.: A comparison of different life strategies and morphological types of plants with respect to seasonal particle deposition. – Sci. Total Environ. 73: 203–216.

1990

Frantík T., Kovář P., Dostálek J., Koblíhová H. & Stejskalová H.: Interactions of two species of the genus *Chenopodium* with two production plants – sugar beet and spring wheat. – Folia Geobot. Phytotax. 25: 137–144.

Kovář P.: Ecotoxicological contamination processes: Interaction with vegetation. – Folia Geobot. Phytotax. 25: 407–430.

1992

Kovář P.: Ecotones in agricultural landscape. – Ecology (CSFR) 11: 251–258.

1995

Kovář P.: Is plant community organization level relevant to monitoring landscape heterogeneity? Two case studies of mosaic landscapes in the suburban zones of Prague, Czech Republic. – Landscape Urban Plan. 32: 137–151.

1997

Kovář P.: Biodiversity of hedgerows surrounding a point source of nitrogen pollution (Wensleydale, Northern England). – Thaiszia – J. Bot. 7: 65–73.

1998

Kovář P. & Kovářová M.: Ant herbivory – a significant factor in population dynamics of *Veronica* and other temperate plant species? – Thaiszia – J. Bot. 8: 141–146.

2001

Kovář P., Kovářová M., Dostál P. & Herben T.: Vegetation of anthills in a mountain grassland: effects of mound history and of dominant ant species. – Pl. Ecol 156: 215–227.

2005

Dostál P., Březnová M., Kozlíčková V., Herben T. & Kovář P.: Ant-induced soil modification and its effect on below-ground biomass. – Pedobiologia 49: 127–137.

2008

Bunce R. G. H., Metzger M. J., Jongman R. G. H., Brandt J., De Blust G., Eilena Rossello R., Groom G. B., Halada L., Hofe G., Howard D. C., Kovář P., Múcher C. A., Padoa-Schioppa E., Paelinx D., Palo A., Perez-Soba M., Ramos I. L., Roche P., Skānes H. & Wrba T.: A standardized procedure for surveillance and monitoring European habitats and provision of spatial data. – *Landscape Ecol.* 23: 11–25.

2009

Vlasáková B., Raabová J., Kyncl T., Dostál P., Kovářová M., Kovář P. & Herben T.: Ants speed up succession from grassland towards forest. – *J. Veg. Sci.* 20: 577–587.

Jandová L., Sklenář P. & Kovář P.: Changes of grassland vegetation in surroundings of new railway flyover (Eastern Bohemia, Czech Republic). Part. 1: Plant communities and permanent habitat plots. – *J. Landscape Ecol.* 2: 36–57.

2010

Sklenář P., Kovář P., Palice Z., Stančík D. & Soldán Z.: Primary succession of high-altitude Andean vegetation on lahars of Volcán Cotopaxi, Ecuador. – *Phytocoenologia* 40: 15–28.

Kovář P. & Maděra P.: Adapting landscapes and response to global ecological change. – *J. Landscape Ecol.* 3: 5–6.

2011

Kovář P., Štefánek M. & Mrázek J.: Responses of vegetation stages with woody dominants to stress and disturbance during succession of abandoned tailings in cultural landscape. – *J. Landscape Ecol.* 4: 35–48.

2012

Kovář P.: Application of vegetation similarity measure to assess habitat naturalness: A descriptor of plant stand syngensis as a management qualifier. – *J. Landscape Ecol.* 5: 50–58.

Práce publikované v českých/československých vědeckých a odborných časopisech

1972

Kovář P.: Krátký floristický příspěvek ke květeně České Třebové a okolí. – *Zprávy Čes. Bot. Společ.* 7: 157–158.

1973

Kovář P.: Příspěvek k vegetaci v údolí Třebovky u České Třebové I. – *Zprávy Čes. Bot. Společ.* 8: 130–136.

1976

Procházka F. & Kovář P.: Květena železničního uzlu v České Třebové. – *Pr. a Stud., přír.*, 8: 127–134.

1977

Kovář P.: Vliv elektrárenského popílku na některé vlastnosti ekosystému psárkové louky (*Alopecuretum pratensis* Steffen 1931). – *Biologie* 32: 533–543.

Kovář P.: Příspěvek ke květeně údolí Třebovky u České Třebové II. – *Zprávy Čes. Bot. Společ.* 12: 16–20.

Kovář P.: Příspěvek ke květeně jihovýchodního Polabí. – *Zprávy Čes. Bot. Společ.* 12: 83–92.

1978

Kovář P. [ed.]: Příspěvek k floristickému výzkumu Českomoravského meziohří s geobotanickými poznámkami. – *Zprávy Čes. Bot. Společ.* 13: 1–15.

1979

Kovář P., Krahulec F., Lepš J. & Prach K.: Příspěvek ke květeně okolí Strašic v jižních Brdech. – Zprávy Čs. Bot. Společ. 14: 149–153.

Kovář P.: Geobotanické aspekty rekultivace odkališť manganorudných a kyzových závodů Chvalčovice. – Pr. a Stud., přír., 11: 63–78.

1980

Kovář P.: Contribution to the syntaxonomy of the *Festuca trachyphylla*-grasslands. – Preslia 52: 217–226.

Kovář P.: Rostlinná společenstva rybníků na Broumovsku. – Pr. a Stud., přír., 12: 45–71.

Kovář P.: Společenstvo s *Conium maculatum* na odkalištích MKZ Chvalčovice. – Zprávy Čs. Bot. Společ. 15: 111–112.

Kovář P.: Využití klasifikace vegetace a jejího zobrazení na vegetačních mapách v krajinné ekologii. – Zprávy Čs. Bot. Společ. 15, Materiály 1: 130–132.

Hadinec J., Kovář P., Lepš J. & Rauch O.: Další lokality *Holcus mollis* L. ve Slovenském rudohoří. – Zprávy Čs. Bot. Společ. 15: 37–38.

1983

Kovář P.: Příspěvek k fytogeografii Českomoravského meziohří (s doplňky k flóře za léta 1977–1981). – Zprávy Čs. Bot. Společ. 18: 49–60.

Kovář P., Kovářová M. & Vacek S.: Několik fytoocenologických záznamů z pastvin v Pieninách. – Zprávy Čs. Bot. Společ. 18: 145–147.

1985

Kovář P. & Brabec E.: Vliv počasí na depozici znečišťujících částic v rostlinném porostu. – Rostl. Výroba 31: 1197–1204.

1986

Kovář P. & Lepš J.: Ruderal communities of the railway station Česká Třebová (Eastern Bohemia, Czechoslovakia) – remarks on the application of classical and numerical methods of classification. – Preslia 58: 151–163.

1987

Kovář P.: Srovnání sezónní depozice znečišťujících částic na různých porostech. – Rostl. Výroba 33: 17–26.

Kovář P., Dostálek J., Koblihová H., Frantík T. & Stejskalová H.: Podíl plevelové složky na depozici znečišťujících částic v agrofytoceenóze. – Preslia 59: 349–356.

Dostálek J., Koblihová H., Kovář P., Frantík T. & Stejskalová H.: K biologii vybraných druhů z okruhu *Chenopodium album* agg. – Preslia 59: 315–340.

Koblihová H., Frantík T., Kovář P., Dostálek J. & Stejskalová H.: Interakce vybraných druhů rodu *Chenopodium* s jarní pšenicí. – Preslia 59: 341–348.

1988

Kovář P., Frantík T., Dostálek J. & Koblihová H.: Interakce plodina-plevel na příkladu jarního ječmene a merlíku švédského (*Chenopodium suecicum* J. Murr): terénní studie. – Preslia 60: 315–320.

1989

Frantík T., Koblihová H., Kovář P. & Stejskalová H.: Vliv hustoty a termínu výsevu na interakci některých druhů plevelů s pšenicí jarní. – Rostl. Výroba 35: 59–64.

1993

Kovář P.: Particle deposition of atmospheric pollution related to the plant stand attributes. – Acta Univ. Carol., environment., 5(1–2): 75–89.

1994

Kovář P.: Vegetační monitorování a ekologie obnovy krajiny: změny na odkalištích MKZ Chvaletice. – In: Kirschnerová L. [ed.]: Monitoring vybraných přirozených společenstev a populací rostlinných indikátorů v České republice. – Příroda – Sborn. Pr. Ochr. Přír. 1: 79–96.

1995

Kovář P., Němcová L. & Osbornová J.: Selected macrophytes as biomonitors of heavy metal pollution in waters of the Labe River basin (Czech Republic). – Novit. Bot. Univ. Carol. 9: 55–61.

Rektoris L., Šustr P. & Kovář P.: Zimní hydrometeorologické poměry v imisně ovlivněném mikropovodí U dvou louček v Orlických horách (případová studie: zima 1991/1992). Winter hydrometeorological relations of a small water catchment area U dvou louček in the Orlické hory mountains influenced by atmospheric pollution (Case study: winter 1991/1992). – Lesnictví–Forestry 41: 265–272.

1996

Kovář P.: Polabské aluviální louky a hydrodynamika jejich stanovišť jako základ obnovy. – In: Straškrabová J. et al. [eds], Aluviální louky – jejich současný stav a možnosti obnovy. – Příroda – Sborn. Pr. Ochr. Přír. 4: 109–117.

Kovář P.: Kontaminace makrofyt těžkými kovy – bioindikace a základy biomonitoringu na českém úseku Labe. – In: Kirschnerová L. [ed.], Monitoring vybraných přirozených společenstev a populací rostlinných indikátorů v České republice II, Příroda 5: 179–196.

Sklenář P., Tíkalová V., Chvátalová L., Hrouda L. & Kovář P.: Floristicko-geobotanické poznámky z východního Slovenska: Zemplínské vrchy, Vihorlat a Potiská nížina. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 31: 37–46.

1997

Kovář P., Kovářová M., Bunce R., Ineson P. & Brabec E.: Role of hedgerows as nitrogen sink in agricultural landscape of Wensleydale, Northern England. – Preslia 68(3/1996): 273–284.

Kovář P.: Změny vegetace na lokalitě Albrechtův vrch (Stodůlky – Butovice) v přírodní rezervaci Prokopské údolí za období 1986–1996. – Příroda 11: 93–104.

Kovář P., Hassan E. A. & Brabec E.: Is *Vicia faba* population affected by parasitism from *Orobanche crenata* more then by competition from non-parasitic weeds? – Preslia 69: 185–190.

Kovář P., Šolcová K., Sklenář P., Rektoris L., Reiterová-Chvátalová L. & Němcová L.: Multispecies meadows with *Holcus lanatus* L. along ecological gradients. – Novit. Bot. Univ. Carol. 11: 95–111.

1998

Melichar V., Pohllová R., Petřík P., Vařeka J. & Kovář P.: The changes in winter ecology of a small water catchment area “U dvou louček” (Orlické hory-Mts., E Bohemia) deforested under the impact of atmospheric pollution. – Novit. Bot. Univ. Carol. 12: 89–106.

1999

Kovář P.: Distribution of heavy metals in stands of macrophytes along a cross-section gradient in the Elbe River lowland (near Poděbrady, Czech Republic). – Preslia 71: 249–256.

Kovář P.: Dlouhodobé změny v kulturní krajině – přiblížení bez GIS. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 34, Materiály 17: 133–140.

2000

Kovář P.: Společenstvo navigací – *Agropyro repentis-Festucetum trachyphyllae* subas. *crepidetosum rhoeadifoliae* také v ČR. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 34(1999): 237–241.

2002

Kovář P.: Ekologická synchronie: paralelní koridory v krajině a rostliny (případová studie: *Bunias orientalis* L. v polokulturní krajině říční nivy). – In: Maděra P. [ed.], Ekologické sítě. Geobiocenologické spisy, svazek č. 6, p. 13–18, MZLU, Brno.

2003

Kovář P.: Transplantovaná synantropizace: rostliny a nová stanoviště vložená do krajiny (Synanthropisation transplanted: plants and new habitats introduced into landscape). – Zprávy Čes. Bot. Společ. 38, Materiály 19: 17–26.

2006

Kovář P.: Ekologie obnovy poškozené krajiny. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 41, Materiály 21: 23–38.

Kovář P.: Šedesát let pražské univerzitní geobotaniky (1945–2005). – Zprávy Čes. Bot. Společ. 41: 331–336.

2007

Kovář P.: A standardized procedure for surveillance and monitoring European habitats (excerpt report on results of the EU fifth framework project BIOHAB EVK2–CT–2002–20018 – comments to its application in the Czech Republic) with original contribution: A new descriptor of plant cover syngenesis – degree of naturalness as a management qualifier. – Ekologie Krajiny (J. Landscape Ecol.), Brno, 1: 75–90.

Kovář P.: Landscape protection and planning at the hydrological “Roof of Europe” (Danube — Odra — Elbe river catchments). – Novit. Bot. Univ. Carol. 18: 7–13.

Kovář P., Janoušková P., Koppová J., Köppl P. & Křivánek M.: River landscapes and extreme floods in Central Europe (1997, 2002): need for long-term research. – Novit. Bot. Univ. Carol. 18: 71–90.

2008

Prach K., Bastl M., Konvalinková P., Kovář P., Novák J., Pyšek P., Řehounková K. & Sádlo J.: Sukcese vegetace na antropogenních stanovištích v České republice – přehled dominantních druhů a stadií. – Příroda 26: 5–26.

2011

Hadíneck J., Kovář P. & Krahulec F. in Eliáš P. [ed.]: Zaujímavější floristické nálezy. – Bull. Slov. Bot. Spoločn. 33: 104.

Práce publikované v recenzovaných sbornících vydaných v zahraničí

1984

Kovář P.: Pollution problem in agroecosystems: Transport of atmospheric particles in a grass stand and in a maize stand (Balance field study). – In: Brandt J. & Agger P. [eds], Proc. 1st Int. Seminar of IALE “Methodology in Landscape Ecological Research and Planning”, October 15–19, 1984, Roskilde, Denmark, Volume II, Theme II: Methodology and Techniques of Inventory and Survey, p. 121–126.

1991

Kovář P.: Vegetation as subject for monitoring in mosaic landscape. – In: Proc. Europ. IALE Seminar on Practical Landscape Ecology, May 2–4, 1991, Roskilde, Denmark, Volume III, p. 117–125.

Frantík T., Dostálek J., Koblihová H., Kovář P. & Stejskalová H.: Seasonal development of competitive relationships between crop plants (sugar beet, spring wheat) and weeds (*Chenopodium album* L., *C. sueticum* J.Murr). – In: Mahn E.-G. & Tietze F. [eds], Agro-Ökosysteme und Habitatsinseln in der

Agrarlandschaft, Martin-Luther-Universität, Halle-Wittenberg, Wissenschaftliche Beiträge, Halle (Saale), 46(6): 55–59.

1993

Kovář P.: Between nature and culture: looking for the sources of ethics. – In: Svobodová H. & Uhde J. [eds], Place in space. Human culture in landscape. Proc. of the Second Int. Conf. of the Working Group “Culture and Landscape”, IALE, Žďár nad Sázavou, September 1992, p. 35–38, Wageningen.

2000

Kovář P.: Abandoned anthropogenic landscapes: Are they potentially multifunctional? – In: Brandt J., Tress B. & Tress G. [eds], Multifunctional landscapes. Interdisciplinary approaches to landscape research and management, Conference material, Centre for Landscape Res., Roskilde, Denmark.

2001

Kovář P.: Young landscapes: Ecological phenomena on South-American volcanoes and Central-European industrial substrates. – In: Mander Ů., Printsman A. & Palang H. [eds], Conf. proc. “Development of European Landscapes”, IALE European conf. 2001, Vol. II., Publicationes Inst. Geogr., Universitatis Tartuensis, 92, p. 529–231.

2007

Kovář P.: Terrestrial islands of non-reclaimed industrial deposits: plant species diversity and cultural landscape. – In: Bunce R. G. H., Jongman R. H. G., Hojas L. & Weei S. [eds], 25 Years of Landscape Ecology: Scientific Principles in Practice. Proc. of the 7th IALE World Congress – Part 2, Wageningen, The Netherlands, 8–12 July, 2007, Theme 6: Cultural landscapes and landscape management. 6.2 Symposium 20: Landscape diversity and biological diversity cultural landscapes, p. 694–695.

Práce publikované v recenzovaných sbornících vydaných v České republice (resp. dříve ČSSR nebo ČSFR, event. v SR)

1980

Kovář P. & Kirchner K.: Systémový přístup ke studiu krajiny v pojetí V. B. Sočavy. – Sborn. ČSGS, 85(2): 114–119.

1982

Kovář P.: Environmental pollution and relevant strategies of crop cultivation. – In: Proc. 6th Int. Symp. Probl. Land Ecol. Res. “Ecosystem Approach to the (Agricultural) Landscape”, Panel No. 2, October 25–30, 1982, Piešťany, Bratislava [unpaginated].

Brabec E. & Kovář P.: Plants as fallout gauges: a case in passive bioindication. – In: Paukert J., Růžička V. & Boháč J. [eds], Proc. IVth Int. Conf. “Bioindicators Deterioration Regionis”, June 28–July 2, 1982, Liblice near Prague, p. 35–42.

1985

Kovář P.: Measurements of particle deposition in crop plants: a case of bioindication and/or biomonitoring. – Proc. 7th Inter. Symp. Probl. Land Ecol. Res. “The Topical Problems of Landscape Ecological Research and Planning”, Panel No. 3, October 21–26, 1985, Pezinok, Bratislava [unpaginated].

1988

Kovář P.: Segetal plants – a study on their interactions. – In: Zaliberová M. et al. [eds], Proc. of the 5th Symp. on Synanthropic Flora and Vegetation, August 22–27, 1988, Martin, p. 133–141.

1989

Kovář P.: Vegetace jako dynamická strukturní složka velkoměstské a příměstské krajiny. – In: Sborn. Konf. „Metody krajinně-ekologických analýz a syntéz”, 25.–26.1.1989, České Budějovice, Vol. 2., p. 134–153.

1992

Kovář P.: Acidification by atmospheric nitrogen and diversity of linear vegetation in agricultural landscape (Yorkshire, U.K.). – Paper presented in the SCOPE Seminar “Biodiversity and its changes under the anthropogenic impacts”, November 3–4, 1992, České Budějovice.

1994

Kovář P.: Ego-system and ecosystem: a problem of different scalings in society and ecology. – In: Hanousková I., Lapka M. & Cudlínová E. [eds], Proc. of the 1st Int. Conf. “Ecology and Democracy, The Challenge of the 21st Century”, 6–9th September 1994, České Budějovice, p. 18–19.

1995

Kovář P. & Hroudová Z.: Zhodnocení geobotanických podkladů pro management v rámci projektu revitalizace Labe. Assessment of geobotanical data for management in the frame of the Elbe river revitalisation. – In: Kovář P. & Härtel H. [eds], Využití terénní botaniky v ekologii krajiny. Field botany applications in landscape ecology, Pracovní konference ČBS, 8.–9. dubna 1994, PříF UK Praha, Zpr. Čes. Bot. Společ. 30, Materiály 12: 111–131.

Kovář P.: European conservatism, vision of sustainable development and needs of education. – In: Dlouhý J. [ed.], Perspectives of sustainable living in Europe, Japan and North America, workshop Proceedings, Praha, December 12–14, 1994, Vesmír Publ. House, p. 147–149.

1996

Kovář P.: Parasitic weeds in agriculture of northern Africa. Parazitické plevely v zemědělství severní Afriky. – In: Proc. of the Eco-conference on Africa, December 7–9, 1995, Praha, p. 156–163.

1999

Kovář P.: Biotic interactions and restoration ecology of abandoned sedimentation ponds of toxic materials. – In: Kovář P. [ed.], Nature and Culture in Landscape Ecology (Experiences for the 3rd Millennium), The Karolinum Press, Praha, p. 290–302.

2001

Kovář P.: Ohrožená krajina v nás. – In: Tvář naší země – krajina domova, Vol. 6: Krajina v ohrožení, Praha, p. 13–17.

Dostál P., Kovář P., Kovářová M., Herben T.: Fenomén mravenišť v horském lučném ekosystému. – In: Mírdriak R. & Sláviková D. [eds], Biosférické rezervácie na Slovensku III., Sborník ref. z 3. národnej konf. (k 10. výr. vyhl. Biosférickej rezerv. Polana), Zvolen 31.5.2000, vyd. Spr. CHKO Polana, SNK MAB, Fak. Ekol. a Environ., Banská Štiavnica (Tech. Univ. Zvolen), p. 89–94.

2003

Ponížil P., Sidorenková J., Kovářová M., Kovář P., Herben T. & Saxl I.: Spatial pattern in ant hill locations. – In: Proc. of the 12th workshop on stochastic geometry, stereology and image analysis, Poster Session, MFF UK Praha, August 23–29.

2005

Kovář P.: Mikrokrajiny (kultura mravence). – In: Tvář naší země – krajina domova, Vol. 4: V přírodní krajině Evropy, Praha a Průhonice, p. 8–12.

Kovář P.: Ekosystémový pohled, krajinný ráz a vize multifunkčnosti. – In: Maděra P., Friedl M. & Dreslerová J. [eds], Krajinný ráz – jeho vnímání a hodnocení v evropském kontextu, Sborník ekologie krajiny 1. Sborník příspěvků z konference CZ-IALE, 4.–5.2.2005, Paido, Brno, p. 77–82.

Monografie a kapitoly v monografiích

1983

Kovář P.: Zachycování a zadržování pevných aerosolů vegetací. ÚVTIZ, Stud. Inform. – Řada Ochrana a tvorba životního prostředí v zemědělství a lesnictví, Praha.

1996

Kovář P., Hadinec J.: Českomoravské mezihoří – v historii botaniky. – In: Kovář P., Jirásek J. & Grundová H. [eds]: Floristické kursy ČSBS ve Svitavách (11.–17.7.1965) a v Lanškrouně (2.–10.7.1970), Zprávy Čes. Bot. Společ., příl. 1996/2: 7–15.

Prach K., Large A. & Kovář P.: 9. Conclusions and comparisons of the results with other river corridors. – In: Prach K., Jeník J. & Large A. R. G. [eds], Floodplain ecology and management. The Lužnice River in the Třeboň Biosphere Reserve, Central Europe, SPB Academic Publishing bv, Amsterdam, p. 257–270.

1999

Kovář P. [ed.]: Nature and culture in landscape ecology (Experiences for the 3rd millennium). – The Karolinum Press, Praha.

2000

Kovář P.: Přirozená obnova nepřirozených krajín (Je možné ekosystémovým přístupem napomoci ekonomii přírody?). – In: Hájek T. & Jech K. [eds], Téma pro 21. století: Kulturní krajina (aneb proč ji chránit?), MŽP ČR, Praha, p. 134–141.

2001

Kovář P.: Effects of burning on *Espeletia pycnophylla* stands in the páramo of Volcán Chiles, Ecuador – a short-term case study. – In: Ramsay P.M. [ed.], The ecology of Volcán Chiles: high-altitude Ecosystems on the Ecuador-Colombia border, Pebble & Shell, Plymouth, p. 113–118.

2003

Kovář P., Černý T. & Šolcová K.: Polabské louky – proměny během desetiletí. – In: Prach K., Pithart D. & Francírková T. [eds], Ekologické funkce a hospodaření v říčních nivách, BÚ AV ČR Třeboň, p. 107–109.

2004

Kovář P. [ed.]: Natural recovery of human-made deposits in landscape (biotic interactions and ore/ash-slag artificial ecosystems), Academia, Prague.

Kovář P.: Industrial deposits of abandoned sedimentation basins – technology of the origin and vegetation. – In: Kovář P. [ed.], Natural recovery of human-made deposits in landscape (biotic interactions and ore/ash-slag artificial ecosystems), Academia, Prague, p. 15–29.

Vaňková J. & Kovář P.: Plant species diversity in the biotopes of un-reclaimed industrial deposits as artificial islands in landscape. – In: Kovář P. [ed.], Natural recovery of human-made deposits in landscape (biotic interactions and ore/ash-slag artificial ecosystems), Academia, Prague, p. 30–45.

Bryndová I. & Kovář P.: Dynamics of the demographic parameters of the clonal plant *Calamagrostis epigejos* (L.) Roth in two kinds of industrial deposits (Abandoned sedimentation basins in Bukovina

- and Chvalětice). – In: Kovář P. [ed.], Natural recovery of human-made deposits in landscape (biotic interactions and ore/ash-slag artificial ecosystems), Academia, Prague, p. 267–276.
- Kovář P. & Herben T.: Small-scale spatiotemporal dynamics of plant cover during the initial phase of primary succession in an abandoned ore-washery sedimentation basin. – In: Kovář P. [ed.], Natural recovery of human-made deposits in landscape (biotic interactions and ore/ash-slag artificial ecosystems), Academia, Prague, p. 277–284.
- Kovář P., Štěpánek J. & Kirschner J.: Clonal diversity of *Calamagrostis epigejos* (L.) Roth in relation to type of industrial substrate and successional stage. – In: Kovář P. [ed.], Natural recovery of human-made deposits in landscape (biotic interactions and ore/ash-slag artificial ecosystems), Academia, Prague, p. 285–293.
- Jarešová I. & Kovář P.: Interactions between ants and plants during vegetation succession in the abandoned ore-washery sedimentation basin in Chvalětice. – In: Kovář P. [ed.], Natural recovery of human-made deposits in landscape (biotic interactions and ore/ash-slag artificial ecosystems), Academia, Prague, p. 300–310.
- Kovář P.: Trends in spontaneous biological renaturation of human-made deposits: Background for restoring management. – In: Kovář P. [ed.], Natural recovery of human-made deposits in landscape (biotic interactions and ore/ash-slag artificial ecosystems), Academia, Prague, p. 337–351.
- Kovář P.: Abandoned anthropogenic landscapes: Are they potentially multifunctional? – In: Kovář P. [ed.], Natural recovery of human-made deposits in landscape (biotic interactions and ore/ash-slag artificial ecosystems), Academia, Prague, p. 352–358.

2010

- Rauch O., Kovář P., Tropek R., Řehounek J. & Kubelka V.: Odkaliště. – In: Řehounek J., Řehouneková K. & Prach K. [eds], Ekologická obnova území narušených těžbou nerostných surovin a průmyslovými deponiemi. – Calla, České Budějovice, p. 133–153.

2012

- Kovář P., Jandová L. & Pojer F.: Country chapter: Czech Republic. – In: Oppermann R., Beaufoy G. & Jones G. [eds], High nature value farming in Europe – 35 European countries, Experiences and Perspectives, Mannheim, p. 174–183.
- Kovář P.: Biodiverzita v krajině a ekosystémový přístup. – In: Machar I., Drobilová L. et al., Ochrana přírody a krajiny v ČR – vybrané problémy a možnosti jejich řešení, Vydavatelství Univerzity Palackého v Olomouci, p. 50–58.
- Kovář P., Rauch O. & Dlouhá V.: Experimental acceleration of primary succession on abandoned tailings – facilitation role of the surface biological crust. – In: Jongepierová I., Pešout P., Jongepier J. W. & Prach K. [eds], Ecological restoration in the Czech Republic, AOPK ČR, Prague, p. 106–108 [anglická verze].
- Kovář P., Rauch O. & Dlouhá V.: Experimentální urychlení primární sukcese na opuštěných odkalištích – podpůrná role povrchové biologické krusty – In: Jongepierová I., Pešout P., Jongepier J. W. & Prach K. [eds], Ekologická obnova v ČR, AOPK ČR, Praha, p. 106–108 [česká verze].

Učební texty

1993

- Kovář P.: Ekologie krajiny. Učební texty. – Univerzita Karlova, Fakulta přírodovědecká, Praha.

2002

- Kovář P.: Geobotanika (Úvod do ekologické botaniky). Učební texty Univerzity Karlovy v Praze. Přírodovědecká fakulta. – Nakladatelství Karolinum, Praha.

2008

Kovář P.: Ekosystémová a krajinná ekologie (textové teze). Učební texty Univerzity Karlovy v Praze. – Nakladatelství Karolinum, Praha.

2012

Kovář P.: Ekosystémová a krajinná ekologie. Učební texty Univerzity Karlovy v Praze. – Nakladatelství Karolinum (dotisk upraveného 1. vydání), Praha.

Graduační práce

1975

Kovář P.: Polabské louky v okolí Chvaletic u Přelouče. – Ms., 137 p. [Dipl. pr., depon. in: Knihovna katedry botaniky PřF UK, Praha] [Práce uznána jako rigorosní – RNDr. 1976]

1983

Kovář P.: Povrchová depozice částic u vybraných rostlinných porostů se zaměřením na zemědělské kultury. – Ms., 191 p. [Kandid. pr., depon. in: Knihovna Botanického ústavu AV ČR Průhonice]

1993

Kovář P.: Vegetace v ekologii krajiny (hierarchická perspektiva). – Ms., 345 p. [Habil. pr., depon. in: Knihovna katedry botaniky PřF UK, Praha]

Ostatní odborné práce

Abstrakty ve sbornících z kongresů, konferencí a sympózií

1991

Kovář P.: Vegetation in landscape. – In: Proc. of Abstracts of the World Congress of Landscape Ecology, July 21–25, 1991, Ottawa, Canada.

1993

Kovář P., Kovářová M., Bunce R. & Ineson P.: Transport of nitrogen pollution through hedgerows (Wensleydale, North England). – In: Burel F. et al. [eds], Summaries of Oral Presentation and Posters, IALE Congress: Agricultural Landscapes in Europe, Rennes, France, June 6–10, 1993.

1994

Kovář P.: Retention capacities of different macrophyte stands in relation to heavy metals (Labe River, Czech Republic). (Abstract). – In: Proc. of Abstracts of the Sixth Int. Symp. “Regulated Rivers” (SISORS II), České Budějovice, Czech Republic, August 3–6, 1994 [unpaginated].

1995

Kovář P.: Long-term biotic interactions on toxic sediment deposits: landscape-ecological consequences of natural restoration (Elbe River basin, Czech Republic). – In: Proc. of Abstracts, Congress of the IALE “The Future of Our Landscapes”, Toulouse, France, August 27–31, 1995 [unpaginated].

1996

Kovář P.: Equal landscape nature, different culture: comparison of vegetational structures. – In: Proc. of the 39th IAVS Symposium Programme “Vegetation Science and Landscape Ecology”, 10–16 September 1996, p. 21, Lancaster, U.K., Abstract Section “Symposium Posters”.

1998

- Kovář P.: Biotic interactions and restoration ecology of abandoned sedimentation ponds of toxic materials. – In: Kovář P., Pušová R. & Kulišek P. [eds], International conference program and abstract book. “Present and Historical Nature-Culture Interactions in Landscapes. Experience for the 3rd Millennium”, September 6–13, 1998, Prague [unpaginated].
- Kovář P.: Fire and *Espeletia* (Asteraceae) in Ecuadorian Andes. – In: Kovář P. & Pušová R. & Kulišek P. [eds], International conference program and abstract book. “Present and Historical Nature-Culture Interactions in Landscapes. Experience for the 3rd Millennium”, September 6–13, 1998, Prague [unpaginated].

1999

- Kovář P.: Natural processes in artificial ecosystems (a link between restoration and landscape ecology). – In: Abstract Proceedings, 5th World Congress of IALE “Landscape Ecology: The Science and the Action”, July 29 – August 3, 1999, p. 83, Snowmass Village, Colorado, USA, Volume I (A–K).
- Kovář P.: Spontaneous development of nature in abandoned sedimentation ponds on toxic substrata: Hierarchy of questions for restoration ecology. – In: Straškrabová J. & Pyšek P. [eds], Spontaneous Succession in Ecosystem Restoration, Proc. of Abstracts of the International Workshop, September 7–10, 1999, p. 104, České Budějovice, Czech Republic.
- Dostál P., Kovář P., Kovářová M. & Herben T.: Differentiation of ant-hills in a mountain grassland: effects of mound history and dominant ant species. – In: Abstracts and Excursion Guides, 42nd Annual Symposium of the IAVS, July 26–30, 1999, p. 47, Vitoria-Gasteiz, Bilbao, Spain.

2000

- Kovář P.: Abandoned anthropogenic landscapes: Are they potentially multifunctional? – In: Brandt J., Tress B., Tress G. [eds], Multifunctional Landscapes. Interdisciplinary Approaches to Landscape Research and Management, Roskilde, p. 251.
- Kovář P., Sklenář P., Soldán Z., Palice Z., Stančík D., Kulišek P. & Valencia R.: Vegetational development on volcanic materials of different age (Cotopaxi, Ecuador). – In: Abstracts of the Plenary, Symposium Papers and Posters, 43rd Symposium of the IAVS, “Global to local perspectives of vegetation science: search for new paradigms for the 21st century”, Nagano, Japan, July 23–28, 2000, p. 122.

2002

- Kovář P.: Vegetation establishment on Ecuadorian volcanic substrates and comparable industrial deposits in cultural landscapes. – In: Abstracts of the 45th Symposium of the IAVS, Porto Alegre, Brasil, March 3–8, 2002, p. 51, “Vegetation dynamics in time and space”, UFRGS, Porto Alegre.
- Křivánek M. & Kovář P.: Plants and parallel corridors in landscape: influence of river floods on expansion of invasive species *Bunias orientalis* L. into meadow communities. – In: Abstract book, 15th Annual Meeting of the Section Plant Population Biology of the Society for Ecology of Germany, Switzerland and Austria, 9–12 May, 2002, p. 25, Průhonice/Prague.

2010

- Raabová J., Vlasáková B., Dostál P., Kyncl T., Kovářová M., Herben T. & Kovář P.: From grassland towards forest. Biodiversity changes in mountain ecosystems with abundant ant-hills over decades. Poster presentation. Symposium 4: Landscape geo-biodiversity and indicators of global ecological change. – In: Machar I. & Kovář P. [eds], Book of abstracts. International Conference in Landscape Ecology: Landscape structures, functions and management: Response to global ecological change. Brno-Prague 3–6th September 2010, Organized by CZ-IALE, DVD, Praha.

Výběr z popularizačních prací

1970

Kovář P.: Jsou drobné devastace krajiny nevyhnutelné? – Ochrán. Průzkum, append. ad Ochr. Přír., 25(1): 1–3.

1975

Kovář P.: Akvárium jako ekosystém. – Akvárium a terárium 18: 126–127.

1976

Soják J., Rejmánek M. & Kovář P.: Některé naléhavé problémy ochrany přírody. – Živa 24: 122–124.

Kovář P.: V sídle Peruna (I., II., III.). Expedice Pirin-Rila'75. – Věda a technika mládeži 30: 332–333, 364–365, 396–397.

Kovář P.: Ekologické zamyšlení – Chvaletice. – Věda a technika mládeži 30: 615.

Kovář P.: Rybí aktivita v zimě. – Akvárium a terárium 19: 186–187.

1977

Kovář P.: Dvakrát na ekologické téma: 1. Krevní oběh krajiny. 2. Lesy v krajině. – Věda a technika mládeži 31: 38–39.

Kovář P.: Nový pohled na „neplodnou“ zemi. – Věda a technika mládeži 31: 164–165.

1978

Kovář P.: Ekologický slovníček (1., 2., 3., 4., 5., 6.). – Věda a technika mládeži 32: 50, 82, 114, 146, 242, 274.

Kovář P.: Vegetace v jihoevropských pohořích. – Vesmír 57: 266–267.

Kovář P. & Kurková J.: Jugoslávské Prokletije. – Živa 26: 168–169.

1979

Kovář P.: Na zkušené na Sibiři. – Věda a technika mládeži 33: 422–423.

Kovář P. & Bureš L.: Bohatství „chudého kraje“. – In: Mikolecký M. [ed.], Česká Třebová 1278–1978, p. 101–105, Praha.

1980

Kovář P.: Stepi a lesostepi nad Řílským monastýrem. – Živa 28: 97.

Kovář P.: Země Jižní Sibiř. – Živa 28: 129.

Kovář P.: Ekotoxikologie. Meteor (vysílání Čs. rozhlasu 28.6.1980).

1981

Kovář P.: Národní park Plitvice. – Naši přírodou 1(7): 12–13.

Kovář P. & Rauch O.: Biologické problémy odkaliště. – Vesmír 60: 243–247.

1982

Kovář P.: Rostliny na odkalištích. – Živa 30: 124.

Faixová J., Kovář P. & Rauch O.: Koljuška tříostná v kanálech odkaliště. – Akvárium a terárium 25: 7.

1983

Kovář P.: Vegetační změny navozené zemědělstvím. – Vesmír 62: 188.

Kovář P.: Atmosférické aerosoly a globální klima. – Vesmír 62: 253.

Kovář P.: Účinky erupce sopky sv. Heleny na zemědělství. – *Vesmír* 62: 60.

Kovář P.: Ekologie města v beletrii. – *Naší přírodou* 3(2): 4.

1984

Kovář P.: Člověkem pozměněné albedo mění zemské klima. – *Vesmír* 63: 24.

Kovář P.: Holubi jako monitory kontaminace. – *Vesmír* 63: 92.

Kovář P.: Ekologické kontexty (I., II., III., IV., V.). – *Nika* 5(5): 10–11; 5(6): 12–13; 5(7): 12–13; 5(8): 10–11; 5(9): 10–11.

Kovář P.: Pojmy a slovíčka z užití ekologie (1, 2, 3, 4, 5). – *Naší přírodou* 4(2): 14–15; 4(3): 10–11; 4(4): 14–15; 4(5): 10–11; 4(6): 14–16.

Kovář P.: Co je ekotoxikologie? – ABC mladých techniků a přírodovědců, 28(17), append. D 2, 1983–84.

Kovář P.: Rybník na kopci. – ABC mladých techniků a přírodovědců 28(18): 24–25.

Kovář P.: Boj proti poušti. – *Květy* 34(16): 30–35.

Kovář P.: Pozoruhodný svět mravenišť. – *Květy* 34(36): 30–35.

Kovář P.: Zelené zlato Finska. – *Vlasta* 38(14): 4–5.

Kovář P. & Cudlín P.: Zelený pás proti pouštím Alžírsko. – *Vesmír* 63: 266–269.

1985

Brabec E. & Kovář P.: Úklady atmosféry. – *Vesmír* 64: 156–157.

Kovář P.: Krajinná ekologie mezinárodně. – *Vesmír* 64: 527.

Kovář P.: Pojmy a slovíčka z užití ekologie (6., 7., 8., 9., 10.). – *Naší přírodou* 5(1): 9–11; 5(2): 12–13; 5(3): 14–15; 5(5): 10–11; 5(7): 10–11.

Kovář P.: Desetiletí zájmu o prostředí. – *Nika* 6(1): 2.

Kovář P.: Krkonošské lapálie (1., 2., 3., 4.). – *Nika* 6(5): 8; 6(6): 17–18; 6(7): 19–20; 6(8): 16–17.

Kovář P. & Cudlín P.: Zalesňování pouště v Alžírsku. – Čs. televize, Slovem a kamerou 7, 24.9.1985.

1986

Kovář P.: Jak pěstovat plodiny ve znečištěném prostředí? – *Vesmír* 65: 634–637.

Kovář P.: Krajinná ekologie – tip na desetiletí. 1., 2., 3., 4. – *Meteor* (vysílání Čs. rozhlasu 7.6., 14.6., 21.6., 28.6.1986).

Kovář P.: Sedmé mezinárodní sympóziu o problematice ekologického výzkumu krajiny. – *Naší přírodou* 4(4): 91.

Kovář P.: Rostliny lesních okrajů a světlin. – *Naší přírodou* 6(10): 240.

Kovář P.: Rostliny horských skalek a trávníků. – *Naší přírodou* 6(12): 288.

1987

Kovář P.: Krajinná ekologie v slovech a obrazech (I., II., III., IV., V., VI.). – *Vesmír* 66: 99–102, 159–162, 219–222, 279–282, 339–342, 399–402.

Kovář P.: O co jde v krajinné ekologii. – *Živa* 35: 162–165.

Dostálek J. & Kovář P.: Gruzínský centrální Kavkaz. – *Vesmír* 66: 639–642.

1989

Kovář P. & Frantík T.: Rostlinné interakce v polních porostech. – *Vesmír* 68: 216–223.

1990

Kovář P.: Ekologická etika: Návrh nebo převrat? – In: Strategie trvale udržitelného rozvoje. – Sborník z konference Ekol. sekce Čs. biol. spol. při ČSAV, 1. díl, p. 101–105, Praha.

Ramboušková H., Kovář P. & Boháč J.: Rozmanitost krajiny, životní strategie, ekotony. – *Vesmír* 69: 578–583.

Kovář P.: Hladiny ekologie (integrace a komplementarita). – In: Šetlík I. [ed.], Hledání společného jazyka, Sborn. Symp. 8.–13.10.1988, Chlum u Třeboně, p. 345–351, Praha.

1991

Kovář P.: Dvojí ekologie. – *Vesmír* 70: 228–229.

Kovář P.: V Dánsku o evropské krajině. – *Nika* 12: 164.

Kovář P.: Zkouška ekologické etiky: les? – *Životné prostredie* 25: 215–216.

Kovář P.: Všem živému právo na život! – *Literární noviny* II(12): 1991, 3.

Kovář P.: Evropské hodnoty: hodnoty západní kultury. – In: Kovář P. & Hašková J. [eds], Existuje ekologická etika? *Zprávy Čes. Bot. Společ., Materiály* 9: 4–10.

1992

Kovář P.: Kongres IALE v Ottavě, přesun aktivity do Evropy. – *Nika* 13(1): 8–9.

Kovář P.: Vědy o umění mají šanci v ekologii (rozhovor s H. Swouden-Svobodovou). – *Nika* 13(1): 19.

Kovář P. & Hašková J.: Landscape ecology and the political game in Czechoslovakia. – *IALE Bulletin, Roskilde*, 10(1): 1–2.

Kovář P.: Purkyně a Lovelock. Živá planeta: skrytý etický rozměr? – *Vesmír* 71: 29–31.

Kovář P.: Kanadský park Gatineau a jeho lesy. – *Živa* 40: 141–151.

Kovář P.: Ze světa rostlin Kanady: uprchlíci a přistěhovalci. – *Živa* 40: 203–204.

Kovář P.: Gaia. – *Vesmír* 71: 64.

1993

Kovář P.: „Sustainability“ – ekologická či ekonomická udržitelnost vývoje? – *Vesmír* 72: 315–317.

Kovář P.: Ekologie z různých stran I. Jak přistupovat k problémům: ekologický experiment. Ekosystémy střední Evropy I. Smíšené a listnaté lesy. Praktická ekologie – případové studie I. Ekologická metodika I. Terénní pozorování a tvorba hypotéz. – *Živa* 41: 117–22.

Kovář P.: Ekologie z různých stran II. Pokračujeme v otázkách. Ekosystémy střední Evropy II. Teplomilné lesostepi. Praktická ekologie – případové studie II. Matematicky odvozená teorie. – *Živa* 41: 66–70.

Kovář P.: Ekologie z různých stran III. Vhodná škála: Mají ekologické jevy hierarchii? Ekosystémy střední Evropy III. Praktická ekologie – případové studie III. Biologické indikátory. Ekologická metodika III. Navrhování experimentu. – *Živa* 41: 114–118.

Kovář P.: Ekologie z různých stran IV. Mlhavý termín stabilita: proč se ekosystémy mění? Ekosystémy střední Evropy IV. Travinné ekosystémy luk a pastvin. Praktická ekologie – případové studie IV. Měření primární produkce ekosystému. Ekologická metodika IV. Získávání dat – odběr vzorků. – *Živa* 41: 163–166.

Kovář P.: Odpovědnost: ke komu, za co a proč? (Vztah k přírodě a komponenty etiky). – In: „Lidské hodnoty a trvale udržitelný způsob života“, Sborník přednášek, Olomouc, p. 27–37.

Kovář P.: Prostředí a ekosystém – dům a domov (Proč je třeba výchovu k péči o životní prostředí odvozovat z výchovy v ekologii). – In: „Lidské hodnoty a trvale udržitelný způsob života“, Sborník přednášek, Olomouc, p. 161–166.

Kovář P.: Chvostokoci: „Biotechnologie“ v akvaristice? – *Akvárium/terárium* 36(10): 25–26.

1994

Kovář P.: My a příroda české krajiny: souřadnice odpovědnosti (o etice a jejích složkách). – In: Svobodová H. [ed.], Česká krajina, Sborník prací z kolokvia „Česká krajina dnes“, 9.–10.10.1993, Žďár nad Sázavou, vyd. Karolinum, p. 29–36.

Kovář P.: Hodnotová výchova: zanedbání a perspektivy (kultura, etika a vysoké školství). – In: Plos J. & Vavroušek J. [eds], Lidské hodnoty a společnost v pohybu, Sborn. Symp. 25.–26.9.1994, Praha, p. 23–29.

Kovář P.: Živé ploty v krajině. – *Vesmír* 73: 25–28.

Kovář P.: Ekologie z různých stran V. Průniky ekosystémů: sebezáchovná vnitřní síť krajiny? Ekosystémy střední Evropy V. Vodní a mokřadní ekosystémy. Praktická ekologie – případové studie V. Testování rozdílů druhové diverzity v živých plotech. Ekologická metodika V. Modelování v ekologii. – *Živa* 42: 18–22.

Kovář P.: Ekologie z různých stran VI. Strategie invazí či setrvání: Jak přežít spolu? Ekosystémy střední Evropy VI. Horské ekosystémy. Praktická ekologie – případové studie VI. Monitorování znečištění. Ekologická metodika VI. Ověření a syntéza. – *Živa* 42: 66–70.

Kovář P.: Ekologie z různých stran VII. Rozmanitost a převládnutí: co „unese“ prostředí. Ekosystémy střední Evropy VII. Extrémní stanoviště. Praktická ekologie – případové studie VII. Využití prostředků dálkového průzkumu k mapování ekosystémů. Na závěr: místo metodiky o etice. – *Živa* 42: 114–118.

Kovář P.: Byl J. E. Purkyně předchůdcem J. E. Lovelocka? (Naše planeta Gaia a hodnotový systém přírodovědce). – *Živa* 42: 191.

Kovář P.: Přijímací řízení na vysoké školy. – *Vesmír* 73: 223.

Slavík B. & Kovář P.: Věda a nevěda. – *Vesmír* 73: 94.

1995

Kovář P.: Šíření semen mravenci: evoluce vztahu? – *Živa* 43: 9–11.

Kovář P.: Rostlinstvo a mravenci: ekologické významy vztahu. – *Živa* 43: 64–66.

Kovář P.: Rakouský národní park Kalkalpen: území evropské vzorové krajiny. – *Živa* 43: 149–150.

Kovář P.: Průvodce ekonomikami přírody. 1. Linné, 2. Humboldt, 3. Lyell. – *Živa* 43(1, 2, 3, 4) [kulér, nestránkováno].

Kovář P.: Funguje ekonomika přírody? – *Nová Přítomnost* 1(6): 12–13.

1996

Kovář P. & Sklenář P.: V Ekvádoru za školou: napříč vegetací tropických ekosystémů (I). – *Živa* 44(1): 8–10.

Sklenář P. & Kovář P.: V Ekvádoru za školou: napříč vegetací tropických ekosystémů (II). – *Živa* 44(2): 56–59.

Kovář P.: Průvodce ekonomikami přírody. 4. Thoreau, 5. Darwin, 6. Haeckel, 7. Clements. – *Živa* 44(1, 2, 3, 4) [kulér, nestránkováno].

Kovář P.: Louky Brd, Podbrdská a středního Povltaví. – *Živa* 44(4) [kulér, nestránkováno].

Kovář P.: Ekologická výchova na „střeše Evropy“. – *Zprav. ČSOP okresu Ústí nad Orlicí* 13(3): 6–7.

Kovář P.: Co potřebují naše univerzity. (Vysoké školy mají učit a také pěstovat vědu. Mají na to podmínky?) – *Nová Přítomnost* 2(10): 28–29.

Kovář P.: Je ekologie věda? (rozhovor s redaktorem O. Nutzem). – *Čs. rozhlas, stanice Vltava, Studio Vltavín*, 10.5.1996, Praha.

Kovář P.: Požár v rybníku na kopci (paradoxy české krajiny). – In: Svobodová H. [ed.], *Krajina jako domov. Sborník z kolokvia „Krajina jako domov“*, říjen 1994, Žďár nad Sázavou, IMPRESO, Žďár nad Sázavou, p. 25–26.

1997

Kovář P.: Práce s krajinou a ekologie. Případ odkališť – ostrovních pustin. – *Vesmír* 76: 223–224.

Kovář P.: Srovnávací ekologie a dlouhodobý ekosystémový výzkum. – *Živa* 45: 55–56.

Kovář P.: Chránit přesazováním? – *Živa* 45: 117.

Kovář P.: Věc: oživení. – *Živa* 45: 4–5.

Kovář P.: Průvodce ekonomikami přírody. 8. Tansley, 9. Elton, 10. McArthur, 11. Odumové. – *Živa* 45(1, 2, 3, 4) [kulér, nestránkováno].

Kovář P. (kp): A zase granty. – *Živa*, 45(2) [kulér, nestránkováno].

- Kovář P. (kp): Hovoříme s pedagogy – odpovídá PaedDr. Hana Grundová. – Živa 45(2) [kulér, nestránkováno].
- Kovář P. (kp): Prof. Dr. Robert G. H. Bunce (osobnosti a instituce v zahraničí)(rozhovor). – Živa 45(3) [kulér, nestránkováno].
- Kovář P. (kp): Hovoříme s pedagogy – odpovídá Mgr. František Tichý, ředitel soukromého reálného gymnázia Přírodní škola, Spořická 400, 184 00 Praha 8. – Živa 45(3) [kulér, nestránkováno].
- Kovář P. (kp): Hovoříme s pedagogy – tentokrát s vysokoškolskými. Rozhovory s V. Kořínkem a T. Herbenem. – Živa 45(4) [kulér, nestránkováno].
- Kovář P. & Kovář M.: Putování světem rostlin. (Vegetace střední Evropy). Český multimediální CD-ROM. Autoři textu a fotografií: Lubomír Tichý, Milan Chytrý. Vyrobil REZEKVIŤEK software ve spolupráci s katedrou systematické botaniky a geobotaniky PFF MU v Brně, 1997. – Živa 45(3) [kulér, nestránkováno].
- Vondrejs V., Folk P., Janský L., Kovář P., Kulda J. & Smrž J.: Charles University, Faculty of Science, Section: Biology for the period 1994–5. – Prague.

1998

- Kovář P.: Vodní režim a travinná vegetace říčních niv: souvislost změn. – Živa 46: 12–13.
- Kovář P.: Přírodou nejnižších partií střechy Evropy. – Živa 46: 92–93.
- Kovář P.: Povodňové náplavy: otevřený biologický prostor. – Živa 46: 203–204.
- Kovář P.: Živa po 145 letech. – Živa 46: 5.
- Kovář P.: Průvodce ekonomikami přírody. 12. May, 13. Ellenberg, 14. Whittaker, 15. Dansereau, 16. Likens, 17. Harper. – Živa 46(1, 2, 3, 4, 5, 6) [kulér, V; XVII; XXXIII; L; LXIX; XCIII].
- Kovář P.: Časopis BioScience a 50 let Amerického institutu biologických věd. – Živa 46(2) [kulér, XXIII–XXIV].
- Kovář P.: Hovoříme s pedagogy – opět s vysokoškolskými. Odpovídají Doc. K. Spitzer a Prof. M. Rychnovská. – Živa 46(1) [kulér, IV–V].
- [Kovář P.] kp: Hovoříme s pedagogy – odpovídají Dr. D. Kvasničková a Dr. V. Čížková. – Živa 46(2) [kulér, XX–XXI].
- [Kovář P.] kp: Hovoříme s pedagogy – tentokrát středních odborných škol. Odpovídají Ing. V. Richtár a RNDr. J. Nováček. – Živa 46(6) [kulér, LXXXVI–LXXXVII].
- [Kovář P.] kp: Chvostoskok ekoinženýrem v akvaristice? Hokus: biologická dílna. – Živa 46(3) [kulér, XXXIII].
- [Kovář P.] kp: Příroda – věc veřejná (rozhovor s RNDr. L. Ambrozkem, poslancem Parlamentu ČR). – Živa 46(1) [kulér, XIV].
- [Kovář P.] kp: Příroda – věc veřejná (rozhovor s RNDr. H. Rambouskovou, CSc., velvyslanectví ČR v USA). – Živa 46(2) [kulér, XXX–XXXI].
- [Kovář P.] kp: Příroda – věc veřejná (rozhovor s RNDr. J. Károu, MZV ČR). – Živa 46(3) [kulér, XLV].
- [Kovář P.] kp: Příroda/přírodověda – věc (ne)veřejná (rozhovor s RNDr. Z. Skálou). – Živa 46(4) [kulér, LXII].
- [Kovář P.] kp: Příroda/přírodověda – věc (ne)veřejná (rozhovor s RNDr. P. Křivkou, CSc.). – Živa 46(5) [kulér, LXXVIII].
- [Kovář P.] kp: Příroda/přírodověda – věc (ne)veřejná (rozhovor s Mgr. J. Jiráskem). – Živa 46(6) [kulér, XCVIII].
- Kovář P.: Prof. Eddy van der Maarel (osobnosti a instituce v zahraničí) (rozhovor). – Živa 46(2) [kulér, XXVIII–XXIX].
- Kovář P. – KVĚT J.: Prof. Alastair Fitter (osobnosti a instituce v zahraničí) (rozhovor). – Živa 46(3) [kulér, XLIV].
- Kovář P.: Prof. Richard T. T. Forman (osobnosti a instituce v zahraničí) (rozhovor). – Živa 46(5) [kulér, LXXVI].

Kovář P.: Prof. Otti Wilmannsová (osobnosti a instituce v zahraničí) (rozhovor). – Živa 46(6) [kulér, XCV].

1999

Kovář P.: O nesamozřejmosti pokračování. – Živa 47(1) [kulér, I].

Kovář P.: Hledání životně důležitého spojení mezi vědci a veřejností. Případ popularizace biologie v České republice. – Živa 47(3) [kulér, XXXIII].

Kovář P.: Hody chroustů. – Živa 47: 218–219.

Kovář P.: Oheň ve vysokohorských stepích And a ekvádorské espelécie. – Živa 47(6): 262–264.

Kovář P.: Prof. James R. Gosz (osobnosti a instituce v zahraničí) (rozhovor). – Živa 47(1) [kulér, II–III].

Kovář P.: Prof. Henri Décamps (osobnosti a instituce v zahraničí) (rozhovor). – Živa 47(2) [kulér XVIII–XIX].

Kovář P.: Prof. Henrik Balslev (osobnosti a instituce v zahraničí) (rozhovor). – Živa 47(3) [kulér, XXXV].

Kovář P.: Prof. Adolfs Krauklis (osobnosti a instituce v zahraničí) (rozhovor). – Živa 47(4) [kulér, LIII].

2000

Kovář P.: Parazitické plevele a obdělávaná půda. – Živa 48(1): 67–68.

Kovář P.: Klikněte si! – aneb biologie na internetu. – Živa 48(1) [kulér, IV–V].

Kovář P.: Prof. Brigitte Erschbamerová, Rakousko (osobnosti a instituce v zahraničí) (rozhovor). – Živa 48(1) [kulér, III].

Kovář P.: Prof. Zev Naveh, Izrael (osobnosti a instituce v zahraničí) (rozhovor). – Živa 48(2) [kulér, XVIII–XIX].

Kovář P.: Prof. John Wiens, USA (osobnosti a instituce v zahraničí) (rozhovor). – Živa 48(4) [kulér, LII].

Kovář P.: O vysokém učení, vědě a výchově s rektorem Univerzity Karlovy, prof. Ivanem Wilhelmem (rozhovor). – Živa 48(3) [kulér, XXXIII–XXXVI].

Kovář P.: Patřilo 20. století (také) biologii? – Živa 48: 242.

Kovář P.: Prof. Akira Miyawaki, Japonsko (osobnosti a instituce v zahraničí) (rozhovor). – Živa 48(6) [kulér, LXXIX–LXXX].

2001

Kovář P.: Souvisí poznání v evolučně-ekologických oborech s etickým vztahem k přírodě? – Živa 49(2): 50–51.

Kovář P. – Kubíková J.: Prof. Hartmut Dierschke, Německo (osobnosti a instituce v zahraničí) (rozhovor). – Živa 49(3) [kulér, XXXIV].

Kovář P.: Ochrana přírodní pestrosti na japonském Honšú. – Živa 49: 163–166.

Kovář P.: Dr. Robert H. G. Jongman, Holandsko (osobnosti a instituce v zahraničí) (rozhovor). – Živa 49(4) [kulér, LI–LII].

Kovář P.: Prof. George J. Bredenkamp, Jihoafrická republika (osobnosti a instituce v zahraničí) (rozhovor). – Živa 49(5) [kulér, LXVII].

Kovář P.: Dr. Neil Mitchell, Nový Zéland (osobnosti a instituce v zahraničí) (rozhovor). – Živa 49(6) [kulér, LXXXII–LXXXIII].

2002

Kovář P.: Ekotechnologie a ekologické inženýrství. – Živa 50(3): 100–103.

Kovář P.: Bioterorizmus. – Vesmír 81: 64.

Kovář P.: Ekologie krajiny nebo krajina versus ekologie? – Ochr. Přír. 57(10): 298–299.

Kovář P.: Nebe nepadá, hlína nenaprší. – Živa 50(1) [kulér, I].

Kovář P.: Prof. Simon Laegaard, Dánsko (osobnosti a instituce v zahraničí) (rozhovor). – Živa 50(1) [kulér, II–III].

- Kovář P.: Továrny na poznání? – Živa 50(2) [kulér, XVII–XVIII].
- Kovář P.: Vědecká důvěryhodnost = politické panenství? – Živa 50(3) [kulér, XXXIII–XXXIV].
- Kovář P.: Prof. Valério De Patta Pillar, Brazílie (osobnosti a instituce v zahraničí) (rozhovor). – Živa 50(3) [kulér, XXXVI].
- Kovář P.: Disciplíny o životě: týmový program a ten, kdo ho vede. – Živa 50(4) [kulér, XLIX].
- Kovář P.: Prof. László Orlóci, Kanada (osobnosti a instituce v zahraničí) (rozhovor). – Živa 50(4) [kulér, L–LI].
- Kovář P.: Otázka (nejen) pro ekologii obnovy: lze žít bez přehrad? – Živa 50(5) [kulér, LXV–LXVI].
- Kovář P.: Prof. Vasile Cristea, Rumunsko (osobnosti a instituce v zahraničí) (rozhovor). – Živa 50(6) [kulér, LXXXIV–LXXXV].
- Kovář P., Janoušková P., Koppová J., Köppl P. & Křivánek M.: Vegetační sukcese v nivě řeky pět let po záplavě. – Živa 50(6): 253–257.
- Kovář P.: Dynamika vegetace v čase a v prostoru. – Živa 50(3) [kulér, XLIV].

2003

- Kovář P.: Vegetace jižní Brazílie. – Živa 51(5): 213–216.
- Kovář P.: Železniční koridor versus poslední louky (střet za peníze EU). – Živa 51(6): 244–245.
- Kovář P.: Od biodiverzity k biokomplexitě (J. E. Purkyně by nám rozuměl). – Živa 51(1) [kulér, I–II].
- Kovář P.: Žhavé linie poznání v ekologii. – Živa 51(2) [kulér, XVII–XIX].
- Kovář P.: Frontové křížovatky a ekologie krajiny. – Živa 51(4) [kulér, LIV].

2004

- Kovář P.: Oheň – strážce života v krajině? Případ australských savan. – Živa, Ukázkové číslo, duben 2004, p. 15–17.
- Kovář P.: Před námi Evropa! (Co je v sázce u vysokých škol v EU). – Živa 52(1): 2–4.
- Kovář P.: Mont Ventoux: ostrovní křížovatka přírody v levandulovém kraji. – Živa 52(4): 185–187.
- Kovář P.: Co musí znát vědec a učitel? Je to více povolání v jednom. – Anketa, Mladá fronta DNES, 24.7.2004. <http://www.petr.isibrno.cz/professional/tisk2004.php#@j36>

2005

- Kovář P.: K čemu jsou rostlinám dobré koleje a nádraží. – Živa 53(1): 13–15.
- Lustyk P., Hadinec J. & Kovář P.: Podivuhodné příběhy rostlin: hladýš andělikový na Svitavsku. – Živa 53(2): 63–64.
- Kovář P.: Skalnaté hory od úpatí po hřebeny. – Živa 53(3): 119–120.
- Kovář P.: Deštný les nejen v tropech? (překvapení kanadské lesní ekozóny). – Živa 53(6): 260–261.
- Kovář P.: Několik profesí v jednom povolání. – In: Hlatká K. [ed.]: Rozhovory s přírodovědci. Publikace k 85. výročí Přírodovědecké fakulty UK v Praze, p. 6–16, UK v Praze, PřF, Praha.
- Kovář P.: Matching graduates to companies. Interview with the Dean of the Faculty of Science, Charles University, by Katya Zapletnyuk. – Prague Post, November 09, 2005 <http://www.praguepost.com/archivescontent/772-matching-graduates-to-companies.html>

2006

- Kovář P.: Životně důležitá podpora pro biologii. – Živa 54(1) [kulér, I].
- Kovář P.: Publikuj nebo zhyň. – Živa 54(3) [kulér, XXXIII].
- Kovář P.: Časopisecký faktor dopadu. – Živa 54(3) [kulér, XXXIV].
- Kovář P.: Aljaška v pohybu. Posun severského zonálního ekotonu. – Živa 54(6): 262–263.
- Kovář P.: Ochrana zkušeností s biologickou rozmanitostí. – Živa, Ukázkové číslo, prosinec 2006: 1.
- Kovář P.: Diskusní příspěvek – k historii oboru ekologie krajiny v ČR. – Bulletin CZ-IALE 7(2): 1–3.
- Kovář P.: Veřejná panelová diskuse o stavu ekologie krajiny v České republice. Diskusní příspěvek. – Bulletin CZ-IALE 7(4): 4–5.

2007

Kovář P.: Globální změny přírody a člověk. Jak vědci naloží s názory politiků a ekonomů? – *Živa* 55(1): 2 a kulér I–II.

Kovář P.: Tématický trend Ekofilmu je zjevný. (interview V. Duškové). – *Ekofilm* 2007 (8.–14.10.2007) – Příloha Českobudějovických a Českokrumlovských listů, 29.9.2006, vydalo MŽP ČR a Auvieux, s. r. o., p. 6.

Kovář P.: Slovo k návštěvníkům Ekofilmu 2007. – Katalog filmů, *Ekofilm* 8.–14.10.2007, České Budějovice/Český Krumlov.

Kovář P.: Vědci o planetě: deset let na záchranu. – *Týden* 14(7): 71.

Kovář P.: Vědci: Zaspali jsme oteplování. – *Týden* 14(17): 87.

Kovář P.: Podnebí 2007 a „Nobelovky“. – *Týden* 14(51–52): 97.

Kovář P.: Univerzity, věda, výchova a globální vývoj. – *Envigogika (COŽP UK)*, 3/2007 – <http://envigogika.cuni.cz/index.php/cz/redakcni-rada/21-recenzovane-clanky/envigogika-2010v1/137-univerzity-vda-vychova-a-globalni-vyvoj>

Kovář P.: Kulturní sezona je v plném proudu: „A co vy?“... (interview N. Vandurkové). – *Noviny Prahy* 2, 9(2): 1.

Kovář P.: Pár otázek autorovi Klíčových slov (interview M. Míkoleckého). – *Českoťfebovský zpravodaj* 12/2007.

Gelnar M., Grubhoffner L., Kovář P., Němeček Z. & Ševčík J.: Výzkumné školy – jak na ně? – *Hospodářské noviny* 125/2007: 8 [28.8.2007].

2008

Kovář P.: Obklopená věda... Čím? – *Živa* 56(3) [kulér XXXIII–XXXIV].

2009

Kovář P.: Máme soustavu nástrojů pro karanténu... Anketa: Jak se bránit invazím cizích druhů, které ohrožují zdejší ekosystémy. – *Respekt.cz*, 30.8.2009 [<http://respekt.ihned.cz/c1-38171080-anketa-jak-se-branit-invazim-cizich-druhu-ktere-ohrozujizdejsi-ekosystemy>]

Kovář P.: Jaké dopady má náš život a jednání na krajinu? Jak napravovat vzniklé škody? Rozhovor vedený Jaroslavem Duškem na téma „krajinná ekologie“ v pořadu Duše “K” 17.4.2009, ČRo 2–Praha [http://hledani.rozhlas.cz/iradio/?p_po=2693&offset=10]

Kovář P.: Jaké dopady má náš život a jednání na krajinu? Jak napravovat vzniklé škody? A jdou vůbec napravit? – Dokončení. Rozhovor vedený Jaroslavem Duškem na téma „krajinná ekologie“ v pořadu Duše “K” 8.5.2009, ČRo 2–Praha [http://hledani.rozhlas.cz/iradio/?p_po=2693&offset=10]

Kovář P. et al.: Ekologie obnovy narušených míst. 3. Cizorodé substráty v krajině. – *Živa* 57(3): 116–119.

Kovář P., Sklenář P., Soldán Z. & Palice Z.: Ekologie extrémů: život na popílku – sopky a/nebo odkaliště. – *Živa* 57(3): 137–141.

Kovář P.: Slovo na zamávanou. – *Živa* 57(1) [kulér LXXIII–LXXIV].

Kovář P.: Radost z poznání není k zaplacení (na okraj státní podpory institucionalizované vědy a aplikovaného výzkumu). – *Živa* 57(5) [kulér LXXI–LXXXI].

2010

Kovář P., Maděra P. & Romportl D.: Mezinárodní konference: Globální ekologické změny – dopad na krajinu. – *Živa* 58(6) [kulér XCIX].

Kovář P.: Radost z poznání není k zaplacení (na okraj státní podpory institucionalizované vědy a aplikovaného výzkumu). – *Akademický bulletin* 2010(1): 22–25.

2011

Kovář P.: Purkyňův samovar. – *Živa* 59(5) [kulér LXXIII–LXXIV].

- Kovář P.: Botanický komentář k V. dílu seriálu Přírodopisné motivy na komunálních vlajkách. – Živa 59(6) [kulér C].
- Kovář P.: Mravenci a rostliny. Natura 1.9.2011. Český rozhlas Leonardo. [http://hledani.rozhlas.cz/iradio/?p_po=2624&offset=10]
- Kovář P.: Rostliny jako mravenčí obydlí. Natura 8.9.2011. Český rozhlas Leonardo. [http://hledani.rozhlas.cz/iradio/?p_po=2624&offset=10]
- Kovář P.: Ve světě mravenců. PORT – 16.9.2011. Česká televize (2. program). [<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10121359557-port/726-ve-svete-mravencu>]

2012

- Kovář P.: Co a jak sdílejí mravenci s rostlinami – je myrmekofilie významná pro utváření ekosystémů? – Živa 60(4): 137–141.

Biografie a informativní články

1977

- Kovář P.: K jubileu ochránáře (F. Vrbický). – Kulturní Zpravodaj (Česká Třebová) 8(11): 12.

1978

- Kolbek J. & Kovář P.: Zpráva o pracovní konferenci ČSBS 1977 „Klasifikace vegetace“. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 13: 130–143.

1979

- Kovář P.: Viktor Borisovič Sočava (1905–1978). – Vesmír 58: 350.

1982

- Hadač E., Kovář P. & Winkler O.: Bibliografie vědeckých a odborných prací publikovaných v letech 1971–1981. – In: Anonymus, Deset let Ústavu krajinné ekologie ČSAV, Bibliografie 1971–1981, p. 25–111, Praha.

1983

- Kovář P.: George Washington Carver (1865–1943). – Vesmír 62: 30.

1986

- Kovář P. & Prach K.: RNDr. Jiřina Slavíková, CSc. – 60 let. – Preslia 58: 86–90.

1989

- Kovář P. & Samek V.: Ustavení sekce pro krajinně-ekologickou botaniku ČSBS. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 24: 89–90.

- Kovář P. et al. (otištěno pod značkou: ová): Jak dál ve studiu rostlin? (Botanické marginálie – hledání komplementarity). – Vesmír 68(5): 286–288.

- Kovář P. et al. (otištěno pod značkou: ová): Volba místa ve výzkumnictví rostlin (Botanické meritum – hledání lokality). – Vesmír 68(6): 349.

1991

- Kovář P. & Hašková J.: Dvě akce sekce pro krajinně-ekologickou botaniku ČSBS v r. 1990. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 26: 78–80.

1992

Kovář P.: Zkušenosti z „provozu“ ekologie v Británii. – Vědecký zpravodaj Biologické sekce PřF UK, 1992(2), 23–25.

Kovář P.: Laboratoře v Harwellu hledají partnery na východě. – Vědecký zpravodaj Biologické sekce PřF UK 1992(2): 26.

Kovář P.: Ing. Igor Michal, CSc. a jeho překvapení. – Živa 40: 140–142.

Kovář P.: Diskuse o ekologii (III. část). – Biol. listy 57(4): 315–316.

1993

Kovář P.: Diskuse o ekologii (IV. část), Politická ekologie. – Biol. listy 58(1): 56–57.

Kovář P.: Botanik-encyklopedista, doc. Vladimír Skalický (12.4.1930 – 6.7.1993). – Vesmír 72(12): 708–709.

Kovář P. & Härtel H.: Activities in landscape ecology in Czech Republic following the division of Czechoslovakia. – IALE Bulletin, Roskilde, 11(4): 2.

Kovář P.: Vladimír J. Krajina (30.1.1905–1.6.1993) – vyhnanec a vyslanec české vědy. – Vesmír 72: 584–585.

1994

Kovář P.: Zamyšlení nad knihami. Objevovat-určovat-vysvětlovat. – Živa 42(3) [kulér, nestránkováno].

Kovář P.: Sezóna vědeckých setkání. Ekologie-krajina-politika. – Živa 42(4) [kulér, nestránkováno].

Kovář P.: Výsledky vědecko-výzkumné činnosti biologické sekce 1992–1993. Botanika. – Vědecký zpravodaj, Biologická sekce PřF UK, ed. Komise pro vědu Biol. sekce, 1994(3): 13–27.

Kovář P., Krahulec F. & Prach K.: Geobotanik a ekolog – prof. Jan Jeník. – Vesmír 73: 163–164.

Kovář P., Rambousková H. & Hadinec J.: 80 let prof. Emila Hadače (* 10.5.1914). – Vesmír 73: 225.

1995

Kovář P.: Hledání Josefa Vavrouška. Questions of Joseph Vavroušek. – Živa 43: 142–143.

Kovář P.: „Faktor dopadu“ v obecně biologických a taxonomicko-ekologických vědách. “Impact factor” in experimental biology and taxonomical-ecological sciences. – Vesmír 74: 585–586.

Kovář P.: Padesát let geobotaniky na přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy. – Preslia 67: 311–318 (1996).

1996

Kovář P.: Výročí v geobotanice. – Živa 44(2): 69.

Kovář P.: Zamyšlení nad loňskými 220 lety pražských univerzitních herbářů (rozhovor P. Kováře s J. Hadincem, výkonným správcem herbářů cévnatých rostlin Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy na katedře botaniky). – Živa 44(1): 21–22.

1997

Vondřejš V., Folk P., Janský L., Kovář P., Kulda J. & Smrž J.: Charles University, Faculty of Science, Section: Biology for the period 1994–5. – Prague.

1998

Kovář P.: Václav Větvíčka (*13.1.1938). – Živa 46(1) [kulér, III].

Kovář P.: Vzpomínka na MUDr. Miroslava Holuba. – Živa 46(5) [kulér, LXXVII].

Kovář P. – Krupková L.: Slovo pro Šárku Orlíkovou. – Živa 46(5) [kulér, LXXIX].

Kovář P.: Poděkování prof. M. Rychnovské za opravdovou ekologii. – Živa 46(6) [kulér, XCVI].

Kovář P.: Mezinárodní krajinně-ekologická konference „Současné a historické interakce mezi přírodou a kulturou v krajině“. – Živa 46(6) [kulér, XCVIII].

1999

Kovář P.: Brief history of newly formed Czech regional section of IALE (CZ-IALE). – IALE Bulletin 17(1): 5.

Kovář P. & Neuhäuslová Z.: Integrovaná botanika profesora Jana Jeníka. – Preslia 71: 173–179.

Kovář P.: Věda v akci. – Živa 47(5) [kulér, LXXIX].

Kovář P.: Dvojice výročí. – Živa 47(5) [kulér, LXXVIII].

Kovář P.: Nedožité sedmdesátiny RNDr. Josefa Holuba, CSc. – Živa 47(6) [kulér, LXXXV].

2000

Kovář P.: Z historie sekce pro ekologii krajiny ČBS. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 35(1): 59–60.

Kovář P.: K devadesátinám prof. Zdeňka Čermohorského (rozhovor). – Živa 48(6) [kulér, LXXXI–LXXXII].

Kovář P.: Martina Réblová, držitelka ceny AV ČR (rozhovor). – Živa 48(6) [kulér, LXXXVII–LXXXVIII].

Kovář P.: Tvář Evropy. – Živa 48(6) [kulér, LXXXVI].

2001

Kovář P.: Biologie dnes a příště. Světoví biologové o vědě na přechodu do 3. tisíciletí. – Živa 49(1) [kulér, I–II].

Kovář P.: Vývoj evropských krajin. – Živa 49(5) [kulér, LXIX].

2002

Lipský Z. & Kovář P.: Regionální organizace IALE České republiky. – Životné prostredie 36(3): 161–132.

Kovář P.: 30 let programu UNESCO Člověk a biosféra. – Živa 50(1) [kulér, XI].

Kovář P.: Karl R. Popper – 100 let od narození. – Živa 50(4) [kulér, LIII].

2003

Kovář P.: O V. J. Krajinovi v krajině lesů Kanady s K. Klinkou (interview). – Živa 51(3) [kulér, XXXVII–XXXVIII].

Kovář P.: Knihy o krajinách. – Živa 51(5) [kulér, LXVI].

Kovář P.: Jarmila Kubíková a její škola péče o přírodu. – Živa 51(2) [kulér, XXI].

Kovář P.: Ukončená životní pout' prof. Emila Hadače (10.5.1914–23.4.2003). – Živa 51(3) [kulér, XXXIV–XXXV].

Kovář P.: K 10. výročí úmrtí prof. Vladimíra J. Krajiny. – Živa 51(3) [kulér, XXXVI].

Kovář P.: In memory of Prof. E. Hadač (1903–2003). – IALE Bulletin 21(4): 3.

2004

Kovář P.: Botanik prof. Karel Domin (4.5.1882 v Kutné Hoře, 10.6.1953 v Praze). – Živa 52(1) [kulér, III–IV].

Kovář P.: 120 let od narození zakladatele curyšsko-montpelliérské školy fytoecologie. – Živa 52(6) [kulér, LXXXV].

Kovář P.: Hovoříme o Ekofilmu. – Živa 52(6) [kulér, LXXXVI–LXXXVII].

Rejmánek M., Kovář P., Krahulec F. & Hadínec J.: Emil Hadač (1914–2003) – botanik, ekolog a člověk. – Preslia 76: 195–206.

2005

Kovář P.: Bohuslav Blažek – sociální ekolog a metodolog vědy. – Živa 53(1) [kulér, V].

Kovář P.: Za botanikem Františkem Procházkou. – Živa 53(2) [kulér, XX–XXI].

Kovář P.: Prof. RNDr. Václav Pačes, DrSc. – nový předseda Akademie věd ČR. – Živa 53(2) [kulér, XVII].

2006

Kovář P.: Šedesát let pražské univerzitní geobotaniky (1945–2005). – Zprávy Čes. Bot. Společ. 41: 331–336.

Kovář P.: Šance pro firmy i studenty. Téměř rok fungující projekt Přírodovědecké fakulty UK s názvem CareerMarket začíná nést ovoce. (interview L. Popely). – Podnikatel 10(2): 19.

Kovář P.: Jsem jedním z pamětníků prvních krůčků Ekofilmu. (interview V. Duškové). – Ekofilm 2006 (9.–15.10.2006) – Příloha Českobudějovických a Českokrumlovských listů, 29.9.2006, vyd. MŽP ČR & Auviex, s. r. o.

Kovář P.: Slovo k návštěvníkům Ekofilmu 2006. – Katalog filmů, Ekofilm 9.–15.10.2006, České Budějovice/Český Krumlov.

2007

Kovář P.: 70 let od úmrtí T. G. Masaryka: odkaz pro vzdělanost a vědu. – Živa 55(5) [kulér, LXV–LXVI].

Kovář P.: Jaroslav Stoklasa ve vzpomínce geobotanika. – Zprav. STUŽ 1/2007: 23–24.

2008

Kovář P.: Michal Basch a jeho práce pro jiné. – Živa 56(3) [kulér XXXV].

Kovář P.: Paní Eva Kalinová – poděkování překladatelce. – Živa 56(3) [kulér XXXVI].

2010

Kovář P.: Memories from a hectic era. – In: Jongman R. & Bogers M. [eds], Uno mas por-la Camino. Liber Amicorum Bob Bunce. European landscapes drawn by Bob Bunce and explained by friends and colleagues, p. 16–17, Wageningen.

Kovář P.: Útržky. – In: Dlouhý J., Dlouhý J. & Hák T. [eds], Hluboká ekologická stopa. Sborník vzpomínek kolegů a přátel Bedřicha Moldana k jeho 75.narozeninám, p. 67–68, COŽP UK v Praze.

2011

Kovář P.: Zev Naveh life trajectory – memory on the founder of modern landscape science. – J. Landscape Ecol. 4(1): 65–66.

Kovář P.: Geobotanik Ivan Suchara a šedesátka. – Živa 59(3) [kulér XXXVIII–XXXIX].

Kovář P.: Vzpomínka na Zeva Naveha, nestora krajinné ekologie a ekologie obnovy. – Živa 59(3) [kulér XXXVII].

Prach K. & Kovář P.: Josef Fanta v osmdesátce. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 46: 201–202.

Recenze

1977

Kovář P.: Boháč J., Kvasničková D., Nečas O. & J. Šmarda: Obecná biologie pro IV. ročník gymnázií. Pokusný učební text, SPN, Praha 1976, 1. Ed. – Vesmír 56: 281.

1978

Kovář P. & Putík A.: Dässler et al. (1976): Einfluss von Luftvereinigungen auf die Vegetation, VEB G. Fischer Verlag, 189 p. – Folia Geobot. Phytotax. 13: 108–109.

1979

Kovář P. & Hadač E.: V. B. Sočava: Vveděnije v učenije o geosistěmach, Nauka, Novosibirsk 1978, 318 p. – Preslia 51: 286–287.

1980

Kovář P.: G. C. Butler [ed.], Principles of ecotoxicology. SCOPE Report 12, John Wiley and Sons, Chichester 1978, 350 p. – *Folia Geobot. Phytotax.* 15: 420.

Kovář P.: Heinrich Walter: Vegetation of the earth and ecological systems of the geo-biosphere. 2. Ed., Springer Verlag, New York 1979, 274 p. – *Folia Geobot. Phytotax.* 15: 428.

Kovář P.: Moldan B., Zýka J. & Jeník J.: Životní prostředí očima přírodovědce, Academia, Praha 1979, 166 p. – *Památ. a Přír.* 5(9): 574.

Kovář P.: Velek J.: Jak jsem bránil přírodu, *Práce*, Praha 1980, 282 p. – *Vesmír* 60: 280.

1981

Kovář P.: Dévényi T.: Kariéra Dr. Gézy Tamhletoho aneb vědci a hlodavci, *Mladá fronta* 1981, 178 p. – *Vesmír* 61: 358.

1985

Kovář P.: Holzner W., Werger M. J. A. & I. Kusima [eds], Man's Impact on Vegetation, Dr. W. Junk Publ., The Hague 1983, 370 p. – *Folia Geobot. Phytotax.* 20: 312.

1987

Frantík T. & Kovář P.: N. L. Zimdahl: Weed-crop competition (A review), Corvallis 1980. – *Folia Geobot. Phytotax.* 22: 404.

1988

Kovář P.: Forman R. T. T. & M. Godron: Landscape Ecology, John Wiley and Sons, New York, Chichester, Brisbane, Toronto, Singapore, 1986, 619 p. – *Folia Geobot. Phytotax.* 23: 223–224.

Frantík T. & Kovář P.: Radosevich S. R. & J. S. Holt: Weed ecology (Implications for vegetation management). A Wiley-Interscience Publication, John Wiley and Sons, New York, Chichester, Brisbane, Toronto, Singapore, ISBN 0–471–87674, USA, 1984, 265 p. – *Folia Geobot. Phytotax.* 23: 222–223.

1989

Kovář P.: B. M. Mirkin: Čto takoje rastitel'nyje soobščestva, Nauka, Moskva 1986, 159 str., 0,60 Rubl. – *Vesmír* 68: 135.

Kovář P.: T. A. Rabotnov: Experimentalnaja fitocenologija. Učebno-metodičeskoje posobije, Izdatěl'stvo Moskovskogo Universitěta, Moskva, 1987, 160 str., 0,50 Rbl. – *Vesmír* 68: 190.

Kovář P.: J. J. Burdon: Diseases and plant population biology, Cambridge University Press, Cambridge 1987, 208 p. – *Folia Geobot. Phytotax.* 24: 50.

1990

Kovář P.: P. Rybář a kolektiv: Přírodou od Krkonoš po Vysočinu. Regionální encyklopedie, Kruh, Hradec Králové 1989, 391 s., 26 700 výtisků, 73 Kčs. – *Vesmír* 69: 258.

Kovář P.: A. W. Küchler & I. S. Zonneveld (eds.): Vegetation mapping. Handbook of vegetation science. Volume 10, Kluwer Academic Publisher, Dordrecht/Boston/London 1988, 635 p., colour section (32 p.). – *Folia Geobot. Phytotax.* 25: 439–440.

1991

Kovář P.: Vavroušek Josef, Životní prostředí a sebeřízení společnosti, Vydal Institut řízení, Praha 1990, 191 str., 26 Kčs. – *Nika* 12(5): 149–150.

1992

Kovář P.: Štěpán L. & Vařeka J.: Klíč od domova, Vydal Kruh ve spolupráci s ČSOB, a.s., Praha – Hradec Králové, 360 stran, cena 200 Kčs. – *Nika*, 13(1): 21.

1993

Kovář P.: Svobodová H. [ed.]: Culture/Nature/Landscape. Kultura/Příroda/Krajina. – Vesmír 72: 314.

1995

Kovář P.: D. M. Gates: Climate change and its biological consequences, Sinauer Associates, Inc., Sunderland, Massachusetts, 1993, 280 p. Price USD 16.95, ISBN 0-87893-224-0. – Folia Geobot. Phytotax. 30: 537–538.

Kovář P.: Slavík Bohumil [ed.]: Květena České republiky 4. Academia, Praha 1995. Váz. 529 str., 1 bar. obr., 109 tab. pérovek, 33 map. – Živa 43(2) [kulér, nestránkováno].

Kovář P.: Vladimír Krečmer a Bohuslav Vinš [eds]: Je jen jedna Země. Sborník referátů a diskusí z konference o trvale udržitelném obhospodařování lesů, (Praha, 10.11.1994, 52 stran, 6 obr., foto autorů referátů, angl. souhrny), Vydal Národní lesnický komitét. – Bulletin NLK, 1995(2–3), p. 19–20, Praha 5 – Zbraslav.

Kovář P.: František Koukolík: Lenochoď a vesmír. (O hvězdách, atomech, životě a vědcích.), Vyšehrad, Praha, 1995, 115 str., dopor. cena Kč 88. – Živa 43(4) [kulér, nestránkováno].

Kovář P.: Metodické příručky pro ochranu přírody. – Živa 43(4) [kulér, nestránkováno].

1996

Kovář P.: A. S. Szabó: Radioecology and environmental protection, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1993, 258 p., 36 Figs. Price USD 32, ISBN 963-05-6311-8. – Folia Geobot. Phytotax. 31: 168.

Kovář P.: Marie Kubátová: Zpověď ježibaby. (Povídkový triptych na ženské téma.), Impress Plus, Žďár nad Sázavou, 1995, 113 str. – Živa 44(1) [kulér, nestránkováno].

1997

Kovář P.: Milan Tomáš: Filozofický obraz světa Hermanna Helmholtze, Academia, Praha, 1996, 154 str., 100 pramenů cit. liter. – Živa 45(1) [kulér, nestránkováno].

Kovář P.: Slavík Bohumil [ed.]: Květena ČR 5, Academia, Praha. – Živa 45(2) [kulér, nestránkováno].

Kovář P.: Václav Tetera: Jabloně na Valašsku. Vydala Vysoká škola pol'nohospodárska, Nitra 1996. – Živa 45(2) [kulér, nestránkováno].

Kovář P.: Mikrokosmos (Microcosmos). Film ve francouzském znění s českými titulky. – Živa 45(3) [kulér, nestránkováno].

1998

Kovář P.: Forman R.T.T.: Land Mosaics. The Ecology of Landscapes and Regions, Cambridge University Press, Cambridge, 1995, 632 str. – Preslia 70: 71.

Kovář P.: Brock J. H., Wade M., Pyšek P. & Green D. [eds] (1997): Plant invasions: studies from North America and Europe, Backhuys Publishers, Leiden. – Biol. Pl. 41(4): 496.

1999

Kovář P.: Vědy o životě v knihách pro děti. – Živa 47(6) [kulér, LXXXII].

Kovář P.: Zdenka Neuhäuslová a kolektiv: Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky / Map of potential natural vegetation of the Czech Republic, Academia, Praha, 1998, Mapová a textová (340 str.) část. – Živa 47(2) [kulér, XXX].

Kovář P.: Jan Janko: Vědy o životě v Českých zemích 1750–1950. Práce z dějin Akademie věd České republiky, Praha 1997, 610 str. – Živa 47(1) [kulér, XI].

Kovář P.: P. Křivka a J. Růžička: Odborný slovník anglicko-český a česko-anglický. Ekologie a ochrana životního prostředí, Nakl. Loxia, Praha, 1999, 917 str., z toho 262 str. tab. a přehledů. J. Hájková a kol.: Anglicko-český a česko-anglický slovník ekologie a životního prostředí. Nakl. Živá planeta a Fontána, Praha 1998, 598 str., 2 příl. – Živa 47(6) [kulér, XCII–XCIII].

2001

- Kovář P.: Jiří Kolbek, Václav Větvička: Rostliny na každém kroku, Granit, s.r.o., Praha, 2000, 192 str., bar. ilustrace a fotografie, cena 299 Kč. – Živa 49(1) [kulér, XI].
- Kovář P.: Jiří Vicherek a kol.: Flóra a vegetace na soutoku Moravy a Dyje, Masarykova univerzita v Brně 2000, 362 str., 113 obrazových příloh, 69 kartogramů event. grafů, 44 bar. foto, Náklad 700 výtisků, doporučená cena 250 Kč. – Živa 49(3) [kulér, XXXVIII].
- Kovář P.: Jaroslav Pazourek: Vyprávění o rostlinách, Academia, Praha 2001, 160 str., černobílé foto a pérovky, cena 155,- Kč. – Živa 49(4) [kulér, LIX].

2002

- Kovář P.: J. Kolbek, M. Kučera, I. Jarolímeček & M. Valachovič: Distribution and phytocoenology of selected woody species of North Korea (D.P.R.K.), Botanický ústav AV ČR, Průhonice 2001, 340 stran, 281 černobílých tabulí s pérovkami a mapkami, 3 tabulky, 48 barevných foto. – Živa 50(1) [kulér, VI–VII].
- Kovář P.: J. Květ, J. Jeník, L. Soukupová [eds](2002): Freshwater wetlands and their sustainable future. A case study of Třeboň Basin Biosphere Reserve, Czech Republic. Man and the Biosphere Series, Vol. 28 A, CRC Press Company, Paris and the Parthenon Publ. Group, 495 str., černobílé foto, pérovky, grafy, diagramy, (mikro)mapy. – Živa 50(2) [kulér, XXVIII].

2004

- Kovář P.: Ekologie krajín v literatuře po r. 2000 – I. Teorie a empirie. – Preslia 76(3): 243–244.
- Kovář P.: Ekologie krajín v literatuře po r. 2000 – II. Akce a aplikace. – Preslia 76(3): 278.
- Kovář P.: L. R. Walker & R. del Moral: Primary succession and ecosystem rehabilitation, Cambridge University Press, Cambridge, 2003, 422 p. Price GB 32.95, ISBN 0-521-52954. – Folia Geobot. 39(3): 330–331.

2006

- Kovář P.: Planetární ekologie coby kumšt v politice (Guggenheim D., An inconvenient truth, 2006). – Týden 13(47): 77.
- Kovář P.: Když o ekologii mluví ekonom Stern (Stern N.: Review on the economics of climate change, 2006). – Týden 13(51–52): 95.
- Kovář P.: Klima v politice a ve filmu. Al Gore a osvěta po americku. (Guggenheim D., An inconvenient truth, 2006). – A2 Kulturní týdeník 48/2006: 24.
- Kovář P.: Obrat v ekologii glóbu: téma pro umění a politiku? Filmová pravda jak nepřijemná, tak nepohodlná. (Guggenheim D., An inconvenient truth, 2006). – Nakl. Dokořán, Bulletin Obce spisovatelů, 40/2006: 28–30.

2007

- Kovář P.: J. van Andel & J. Aronson (eds.): Restoration Ecology: The New Frontier, Blackwell Publishing, Malden, 2006, 319 p., Price USD 75.-, ISBN 978-0-632-05834-1. – Folia Geobot. 42(2): 219–220.
- Kovář P.: Příručka pro ekonomisty. (Klaus V.: Modrá, nikoli zelená planeta. Co je ohroženo: klima, nebo svoboda? – Nakl. Dokořán, 2007). – Týden 14(21): 106–107.
- Kovář P.: Thomas Hylland Eriksen: Tyranie okamžiku (Rychlý a pomalý čas v informačním věku), Nakl. Doplněk, 2007, Sociálně-ekologická edice, 168 str., Cena 189 Kč. – Živa 55(3): [kulér, XXXIX–XL].
- Kovář P.: Tim Flannery: Měníme podnebí (Minulost a budoucnost klimatických změn), Nakl. Dokořán, Praha, 2007, 270 str., doporučená cena 350 Kč. – Živa 55(4) [kulér, LV–LVI].
- Kovář P.: Jak se dělá dlouhé léto. Dvě publikace ke klimatickým změnám. – A2 Kulturní týdeník 27/2007: 25.

2008

Kovář P.: H. Härtel, V. Cílek, T. Herben, A. Jackson & R. Williams [eds], Sandstone landscapes, Academia in collaboration with Bohemian Switzerland, National Park Administration and Royal Botanic Gardens Kew, Prague, 2007, 493 p., ISBN 978-80-200-1577-87. – J. Landscape Ecol. 1(1): 70.

Kovář P.: J. Wu & R. J. Hobbs [eds]: Key topics in landscape ecology, Cambridge University Press, Cambridge etc., 2007, 297 p., Price approx. \$51, ISBN 13 978-0-531-61644-7. – J. Landscape Ecol. 1(2): 101.

Kovář P.: Václav Tetera a kolektiv: Ovoce Bílých Karpat, ZO ČSOP Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou 2006, 310 str. – Živa 56(2) [kulér XX].

Kovář P.: Handrij Härtel, Václav Cílek, Tomáš Herben, Andrew Jackson a Rendel Williams [eds], Sandstone Landscapes, Academia ve spolupráci se Správou Národního parku Českosaské Švýcarsko a Royal Botanic Gardens Kew, Praha, 2007, 494 str., bar. foto, grafy, diagramy, vložená mapa pískovcových krajin Evropy. – Živa 56(4) [kulér, LVI].

2009

Kovář P.: Veen P. – Jefferson R. – de Schmidt J. – van der Straaten J. (eds.): Grasslands in Europe of high nature value, KNNV Publishing, Zeist, The Netherlands, 2009, 319 p, hardcover. – J. Landscape Ecol. 2(2): 76.

2010

Kovář P.: Farina A.: Ecology, cognition and landscape (Linking natural and social systems), Springer, 2010, Landscape Series, Volume 11, Munich, 2010, 169 p., ISBN-978-90-481-3137-2. – J. Landscape Ecol. 3(1): 84–85.

Kovář P.: Naveh Z.: Transdisciplinary challenges in landscape ecology and restoration ecology, Springer, Landscape Series, Volume 7, Dordrecht, 2007, 423 p., ISBN 13978-1-4020-4420-5. – J. Landscape Ecol. 3(1): 86.

Kovář P.: Bailey R. J.: Ecosystem geography. (From Ecoregions to Sites), 2nd edition, Springer, NY, Dordrecht, Heidelberg, London, 2009, 251 p., 142 illustrations in 15 parts, ISBN 978-0-387-89515-4. – J. Landscape Ecol. 3(2): 106.

Kovář P.: Peter Veen, Richard Jefferson, Jacques de Schmidt, Jan van der Straaten (editors): Grasslands in Europe of high nature value, KNNV Publishing, Zeist, The Netherlands, 2009, 320 str. – Živa 58(2) [kulér, XXVII].

Kovář P.: Konrad Paul Liessmann: Teorie nevzdělanosti. Omyly společnosti vědění aneb Na okraj industrializace vědy a vzdělání, Academia, Praha, 2010, 128 str. – Živa 58(6) [kulér, LXXXIX–XCI].

2011

Kovář P.: Fanta J. & Siepel H. (eds.): Inland drift sand landscapes, KNNV Publishing, Zeist, The Netherlands, 2010, 384 p., ISBN-978-90-5011-350-2. – Preslia 83: 454.

Kovář P.: Lee Hannah: Climate change biology, AP Elsevier, Amsterdam etc., 2001, 402 p., ISBN 978-0-12-374182-0. – J. Landscape Ecol. 4(2): 76–77.

Kovář P.: Fanta J., Siepel H. [eds]: Inland drift sand landscapes, KNNV Publishing, Zeist, The Netherlands, 2010, Hardback, 384 p., ISBN-978-90-5011-350-2. – J. Landscape Ecol. 4(1): 70–71.

Kovář P.: Colin R. Townsend, Michael Begon, John L. Harper: Základy ekologie, Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc, 2010, 1. české vydání, překlad z angličtiny [Essentials of Ecology, Blackwell Publishing Limited 2008], 505 str. – Živa 59(1) [kulér, VIII].

Kovář P.: Stanislav Komárek: Eseje o přírodě, biologii a jiných nepravostech, Academia, edice Galileo, Praha, 2011, 360 str. – Živa 59(3) [kulér, XL].

Kovář P.: Vojen Ložek: Po stopách pravěkých dějů. O silách, které vytvářely naši krajinu, Dokořán, Praha, 2011, první vydání, 182 str. – Živa 59(4) [kulér, LX].

- Kovář P.: Josef Fanta a Henk Siepel (eds.): Inland drift sand landscapes, KNNV Publishing, Zeist, The Netherlands, 2010, 384 str. – *Živa* 59(5) [kulér, LXXXV].
- Kovář P.: S. K. Collinge: Ecology of Fragmented Landscapes, The Johns Hopkins University Press, Baltimore, Maryland, USA, Hardcover, 2009, 340 p., ISBN 978-0-8018-9138. – *J. Landscape Ecol.* 4(3): 84–85.
- Kovář P.: D. G. Green, N. Klomp, G. Rimmington, S. Sadedin: Complexity in Landscape Ecology, Springer, Landscape Series, Volume 4, Niger, Paperback, 2009, 208 p., ISBN 978-90-481-2391-9. – *J. Landscape Ecol.* 4(3): 86–87.
- 2012
- Kovář P.: R. J. Bailey: Ecosystem Geography. From Ecoregions to Sites, 2nd Ed., Springer Verlag, New York, Dordrecht, Heidelberg, London, 2009, 251 p., 142 illustrations, Price GBP 89.95, USD 146.–, EUR 101.–, ISBN 978-0-387-89515-4. – *Folia Geobot.* 47(1): 107–108.
- Kovář P.: T. Hilleman: Environmental Biology. The Conditions of Life: Environmental Selection, Extinction, Creation, Adaptation and Overpopulation, Science Publishers, Enfield (NH), Jersey, Plymouth, 2009, 366 p., Price GBP 56.50, USD 92.–, EUR 64.–, ISBN 978-1-57808-576-7. – *Folia Geobot.* 47(1): 109–111.
- Kovář P.: R. H. Hester & R. M. Harrison (eds.): Ecosystem Services, RSC Publishing, 2010, 176 p., ISBN 978-1-84973-019-1. – *J. Landscape Ecol.* 5(1): 73–74.

Editorství

1980

Krahulec F. & Kovář P. [eds]: Klasifikace vegetace I. Materiály z pracovní konference ČSBS, listopad 1977. – *Zprávy Čes. Bot. Společ.* 15, Materiály 1: 1–136.

1981

Krahulec F. & Kovář P. [eds]: Klasifikace vegetace II. Materiály z pracovní konference ČSBS, listopad 1977. – *Zprávy Čes. Bot. Společ.* 16, Materiály 2: 1–136.

1988

Kovář P., Pušová R. & Kulíšek P. [eds]: International conference program and abstract book. “Present and Historical Nature-Culture Interactions in Landscapes. Experience for the 3rd Millennium”, September 6–13, 1998, Prague [unpaginated].

1991

Kovář P. & Hašková J. [eds]: Existuje ekologická etika? Materiály ze semináře Sekce pro kraj. ekol. ČSBS. 14. února 1991, Praha, PfF UK. – *Zprávy Čes. Bot. Společ.*, Materiály 9: 1–80.

1995

Kovář P. & Härtel H. [eds]: Využití terénní botaniky v ekologii krajiny. Field botany applications in landscape ecology. Pracovní konference ČBS. 8.–9. dubna 1994, Praha, PfF UK, Albertov. – *Zprávy. Čes. Bot. Společ.* 30, Materiály 12: 1–184.

1999

Kovář P. [ed.]: Nature and culture in landscape ecology (Experiences for the 3rd Millennium). – The Karolinum Press, Praha.

2004

Kovář P. [ed.]: Natural recovery of human-made deposits in landscape (Biotic interactions and ore/ash-slag artificial ecosystems). – Academia, Prague.

2005

Bunce R. G. H., Groom G. B., Jongman R. H. G. & Padoa-Schioppa E. [eds] (Associate Editors: Bogers M., Brandt J., Hofer G., García del Barrio J., Elena-Rosselló R., Ispikoudis I., De Blust G., Gonzales-Avila S., Kovář P., Metzger M., Palo A., Roche P., Skånes H., Perez-Soba M., Pasta S., Wrbka T., Paelinckx D., Ramos I. & Peterseil J.): Handbook of surveillance and monitoring of European habitats. – Alterra, Wageningen.

2006

Prach K., Pyšek P., Tichý L., Kovář P., Jongepierová I. & Řehouňková K. [eds]: Botanika a ekologie obnovy. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 41, Materiály 21: 1–255.

2010

Machar I. & Kovář P. [eds]: Book of abstracts. International Conference in Landscape Ecology: Landscape structures, functions and management: Response to global ecological change. Brno-Prague 3–6th September 2010. Organized by CZ-IALE. – DVD, Praha, ISBN 978-80-254-8064-9.

Vzdělávací/popularizační knihy

1989

Kovář P.: Klíč k rovnováze. (Rozhovory s botaniky). – Kruh, Hradec Králové.

1990

Kovář P.: Dvakrát posunuté jaro. Ekologické sondy k Sahaře a polárnímu kruhu. – Kruh, Hradec Králové.

2007

Kovář P.: Klíčová slova – 1989. Kniha rozhovorů (s J. Vavrouškem, M. Kubátovou, V. Krajínou, B. Moldanem, B. Slavíkem, M. Rejmánkem, Z. Černohorským, F. Procházkou, I. Málkem, P. Rybářem, Z. Švabinskou, J. Hadincem, L. Burešem, J. Fantou a J. Stoklasou). – Oftis, Ústí nad Orlicí.

2009

Kovář P.: Rozhovory se Živou. – Živa & CZ-IALE, Praha.

Kovář P.: Věda v Čechách po 20 letech (ve spirále, nebo na kruháci?). Rozhovory s přírodovědci v akademických funkcích. – Academia, Praha.

Kovář P. [ed.]: Paměť Ekofilmu. – Občanské sdružení Ekofilm, Praha.